SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“

w Krakowie

z czynności za rok 1895

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu

dnia 29 Marca 1896 roku.

Nakładem Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“.

W KRAKOWIE,
CZCIONKAMI DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1896.

Przygotowania zlotowe.

Na zjeździe delegatów odbytym w lipcu 1895 r. w Przemyślu uchwalono na wniosek „Sokoła“ krakowskiego trzeci zlot ogólno sokoli w Krakowie na rok 1896. Połączony z tym zaszczytem ogrom obowiązków skierował na siebie szczególną baczność i zabrał dla siebie przeważną część prac Wydziału w drugiej połowie ubiegłego roku. Ta okoliczność, jakoteż godne zaiste ważnej sprawy zainteresowanie ogółu Sokolstwa sprawiły, że na początku obecnego sprawozdania znajduje Walne Zgromadzenie szczegółowe sprawozdanie z prac zlotowych Wydziału.

Po ostatecznej decyzyi Wydziału Związku, zapadłej w dniu 17 listopada 1895 r., że zlot III. w roku bieżącym w Krakowie odbyć się powinien, oddał Wydział Związku na wniosek naszego Wydziału sfinansowanie zlotu w ręce naszego Towarzystwa. Wskutek tego przeszło na nas rozległe pełnomocnictwo Wydziału związkowego i niemniej rozległa i ciężka odpowiedzialność za los tego zlotu.

Uchwalono wówczas, że zlot odbyć się ma urzędownie w dniach 28 i 29 czerwca b. r., że na zlot zaprosi się wszystkie słowiańskie Towarzystwa sokole, z wyłączeniem jednak tych gniazd galicyjskich, które do Związku nie przystąpią. Sokolstwo wielkopolskie nawet do udziału w ćwiczeniach dopuszczonem będzie. W czasie zlotu ma być poświęcony sztandar Związku i sztandar krakowski. Postanowiono zmianę stroju ćwiczebnego na zlocie w ten sposób, iż zamiast trykotów szarych użyte będą trykoty granatowe. Wreszcie dla ułatwienia prac zlotowych uchwalono zasady organizacyi okręgów i gron nauczycielskich okręgowych. W chwili obecnej regulaminy odnośne mają już moc obowiązującą, a ukonstytuowane okręgi rozpoczęły prace pod hasłem wielkiego zlotu krakowskiego.

Na rzeczonem posiedzeniu Wydziału związkowego przyjęto nadto do wiadomości organizacyę zlotową Wydziału krakowskiego.

Według odnośnej uchwały naszego Wydziału z dnia 15 listopada 1895 r. rozdzielają się prace zlotowe między 9 komisyj zlotowych Wydziału:

I. Komisya gwarancyjna zorganizowania przez Prezesa Dra Stycznia obejmuje blisko 200 zamożniejszych członków i życzliwych Towarzystwu obywateli Krakowa.

II. Komisya budowlano-dekoracyjna zajmuje się uzyskaniem miejsca pod boisko na błoniach i opracowaniem szczegółowego planu boiska, na podstawie planu ogólnego uchwalonego przez Wydział związkowy, a uwzględniającego jedynie część techniczną wedle wskazówek naszego grona nauczycielskiego i grona nauczycielskiego związkowego. Po opracowaniu planów szczegółowych odda komisya roboty przedsiębiorcy, prawdopodobnie w drodze licytacyi, a po odebraniu boiska zajmie się jego udekorowaniem. Do komisyi tej należą inżynierzy, budowniczowie i artyści. Na czele komisyi stoi druh Walery Eljasz.

III. Komisya techniczno-gimnastyczna pod przewodnictwem druha Świderskiego składa się przeważnie z członków grona nauczycielskiego i naczelników działów technicznych, gimnastycznych, jazdy konnej, kolarstwa i wioślarstwa. Zadaniem jej jest czuwanie nad przygotowaniem programu popisów w najdrobniejszych szczegółach, staranie o sprowadzenie dostatecznej ilości przyrządów i wypośrodkowanie liczby uczestników zlotu za pomocą kwestyonaryuszów i wreszcie ingerencya przy budowie boiska pod względem technicznym. W tem miejscu na pochwałę naszego grona nauczycielskiego i oddziałów konnego i wioślarskiego podnieść należy, iż komisya dzięki prawdziwie rzetelnej i sokolej pracy tych oddziałów ma bardzo ułatwione pole działania. Grono nauczycielskie opracowało ćwiczenia wolne, ćwiczenia wspólne na poręczach i piramidy. Ilustracye do tego wykonał druh Machniewicz. Gotowy do druku znajduje się już w redakcyi „Przewodnika“ regulamin musztry konnej w opracowaniu d. Walca i Rucińskiego. Projekt popisu konnego również już opracowany nie wyjdzie w druku z powodu, że ćwiczenia te wykona tylko oddział krakowski. Staranny program popisu wioślarskiego opracował komitet tegoż oddziału, a oddział kolarski, związany projektami innych oddziałów sokolich krajowych, pracuje od dawna nad projektem reju i wkrótce związkowemu gronu go przedłoży. Wszystko to zrobiono w zakresie działania komisyi technicznej.

IV. Komisya gospodarczo-kwaterunkowa pod przewodnictwem druha Ptasia pracuje także dość dawno. Organizuje się i grupuje w miarę rozpatrywania się w żmudnych prawdziwie swych pracach, które każdej chwili jak z ziemi powstają. Na posiedzeniach, odbywających się regularnie co tydzień, przechodzi się systematycznie kolejne działy pracy i notuje starannie, co i jak jest do zrobienia. Dotychczas rozdzielono się na 7 działów: dział kwaterunkowy, dział służby na kolei, dział służby na boisku, dział adjutantury, dział gospodarczy ściślejszy i w miarę potrzeby dział festynowy i wiankowy. Na czele każdego działu stoi odpowiedzialna zań jednostka. Komitet złożony z tych przełożonych uchwala

wspólnie ogólne programy działania dla pojedynczych działów. Przewodniczący i jego zastępca obowiązani są jedynie mieć wiadomość o wszystkiem i czuwać nad wykonaniem uchwał. Każdy przełożony działu ma obowiązek stworzyć sobie dział swój przez dowolny wybór osób, gotowych oddać swą pracę na cele ogółu, a zresztą musi komisya oprzeć się na pewnej ilości stałe na czas pewien zamówionej służby.

V. Komisya redakcyjna pod kierunkiem druha Danielaka opracowuje książkę pamiątkową zlotu i książkę pamiątkową Towarzystwa.

VI. Komisya wiankowa pod przewodnictwem dra Rudnickiego zajmuje się urządzeniem wianków.

VII. Zadaniem komisyi festynowej jest obmyślenie wielkiego festynu w jednym z ogrodów krakowskich.

VIII. Komisya wycieczki do Wieliczki traktuje o wynajęcie salin dla Towarzystwa na dzień 30 czerwca b. r.

IX. Wreczcie komisya artystyczna ma dowolny temat ozdobienia i podniesienia wszystkich epizodów zlotu przez obmyślenie i przeprowadzenie estetycznych effektów.

W ostatnich czasach wyłoniła się potrzeba stworzenia jeszcze komisyi muzycznej do przeprowadzenia części muzycznej uroczystości święcenia sztandaru, oraz stworzenia i przyprowadzenia do skutku wielkiej kantaty na temat idei sokolej. Dalej potrzeba komisyi teatralnej celem zapewnienia Sokolstwu w dniach zlotu przedstawień teatralnych, dostrojonych do podniosłości wielkiej naszej uroczystości, a nie ulega wątpliwości, że niejedna jeszcze praca pociągnie nas w szeregi nowych jeszcze nieznanych komisyj.

Na czele prac zlotowych obok Wydziału naszego i Wydziału Związku stoi komisya-matka pod przewodnictwem Prezesa Dra Stycznia, złożona z wymienionych dotąd przewodniczących pojedynczych komisyj oraz z przybranych druha Turskiego, dra Bandrowskiego i naczelnika Rucińskiego. Szczególnym obowiązkiem tej komisyi obok ogólnego nadzoru i utrzymania ewidencyi jest zestawienie budżetu i rozporządzanie funduszem zlotu.

Dla wykończenia obrazu podajemy Druhom program uroczystości zlotowych:

W dniu 27 czerwca przyjęcie gości i wprowadzenie do kwater. W planie jest urządzenie w tym dniu festynu, gdyż gdzieindziej trudno go pomieścić.

Dnia 28 czerwca rano nabożeństwo ciche dla delegatów, a następnie obrady ich w sprawach Związku. Równocześnie próba ćwiczeń na boisku. Popołudniu o godzinie 5 ćwiczenia t. zw. wielkie, złożone z wejścia ozdobnego, ćwiczeń wolnych, ćwiczeń zastępami bez przyrządów, ćwiczeń wspólnych na 40 poręczach, budowanie wielkich zbiorowych obrazowych piramid w okręgi koła o trzech współśrodkowych pierścianiach i z ćwiczeń pojedynczych

okręgów, w które wejdą maczugi okręgu lwowskiego i musztra hufca Sokołów okręgu krakowskiego.

W dniu 29 czerwca rano uroczyste nabożeństwo ze święceniem sztandaru i pochodem uroczystym. O godzinie 4 popołudniu ćwiczenia t. zw. „sportowe“. W program tych ćwiczeń wchodzą: rej kolarzy, popis oddziału konnego krakowskiego i pentathlon (pięciobój) z rozdaniem honorowych nagród dla zwycięzców.

Dzień 30 czerwca nie wchodzi już w urzędowy program ogólno-sokoli. Stało się to z woli Związku, który nie chciał zbyt ciężkich obowiązków wkładać na ogół Sokolstwa. Niemniej jednak spodziewamy się, iż i w ten dzień zatrzyma się u nas przeważna część uczestników zlotu, gdyż gotujemy im wycieczkę do Wieliczki, wycieczkę uroczystą na Kopiec Kościuszki, korso cyklistów, regaty na Wiśle i nasze tradycyjne Wianki.

Wnosząc z warunków, jakie posiada królewski nasz gród, tak ze względu na położenie swe, jak i swe pamiątki, dalej z ogólnego zainteresowania się ogółu tym III. zlotem sokolim, obliczać musimy cyfrę uczestników na 10 tysięcy lub więcej. Oczywiście nie wliczamy w to osób stojących poza Sokolstwem.

Jeżli niebo nie odmówi nam swego błękitu, to w blaskach dobrego czerwcowego słonka, bardzo widoczna, dobrze oświetlona stanie nasza wielkość i nędza przed światem. Na amarancie naszych skromnych koszul, na tle półjasnem naszych czamar szarych będzie widoczną każda mała plama. Stoimy jeszcze wobec mas nieufnych. Tysiące nie cnót naszych, lecz wad szukać będą. Sąd, jaki padnie, będzie plonem naszym, z którego wzrastać i krzepić długo się będziemy.

Dyrektor:
Ptaś.

I. Sprawozdanie administracyjne.

Wydział „Sokoła“ składa się z 30-tu członków, na lat 3 wybieralnych, z których co roku $^1/_3$ ustępuje. W roku ubiegłym skład Wydziału był następujący:

a) Wybrani w roku 1893:

1. Beringer Wandalin, budowniczy.
2. Cybulski Napoleon, dr. prof. Uniwersytetu.
3. Danielak Michał, kand. adwokatury.
4. Gędłek Aleksander, urzędnik Magistratu.
5. Głowacki Franciszek, drukarz.
6. Gołąb Michał, urzęd. Banku kraj.
7. Rudnicki Józef, kupiec.
8. Dr. Wawrzyniec Styczeń, adwokat i radca miejski
9. Szumski Kazimierz, urzędnik Banku hipot.
10. Józef Ptaś, auskultant Prokuratoryi państwa.

b) Wybrani w roku 1894:

11. Bandrowski Juliusz, dr. lekarz.
12. Koy Michał, dr. adwokat.
13. Szurek Karol, Radca Sądu wyższego.
14. Świderski Adam, urzędnik Tow. Wzaj. Ubezp.
15. Karpiński Stanisław, dr. lekarz.
16. Jan Skirliński, właściciel dóbr.
17. Henryk Jordan, dr. prof. Uniwersytetu.
18. Tetmajer Włodzimierz, artysta malarz.
19. Borzewski Feliks, dr. adwokat.
20. Machniewicz Franciszek, artysta malarz.

W miejsce Stanisława Karpińskiego, który wyjechał z Krakowa wszedł do Wydziału artysta malarz Antoni Piotrowski, a gdy ten zrezygnował, wstąpił Władysław Turski, inżynier Wydziału krajowego. W miejsce zaś Władysława Tetmajera, wszedł do Wydziału dr. Antoni Filimowski lekarz.

c) Wybrani w roku 1895:

21. Piasecki Eugeniusz, medyk.
22. Ujejski Mieczysław, auskultant Sądowy.
23. Benaluk Józef, rymarz.
24. Ruciński Szczęsny.
25. Plesnar Ignacy, obyw.
26. Eljasz Walery, art. malarz.
27. Dydusiak Franciszek, farmaceuta.
29. Szymczykiewicz Zygmunt, majster ślusarski.
30. Białkowski Mieczysław, urzędnik Magistratu.

Do komisyi rewizyjnej wybrano:

1. Kłosowskiego Aleksandra.
2. Steina Artura.
3. Gajewskiego Edmunda.

Do sądu honorowego wybrano:

1. Rottera Jana.
2. Dr. Schoena Henryka.
3. Bereżnickiego Juliana.

Na posiedzeniu w dniu 5 kwietnia 1895 odbytem, ukonstytuował się Wydział, wybierając jednomyślnie prezesem Towarzystwa dr. Wawrzyńca Stycznia, I. wiceprezesem Karola Szurka, II. wiceprezesem dr. Juliusza Bandrowskiego, sekretarzem Michała Danielaka, zastępcą sekretarza Eugeniusza Piaseckiego, skarbnikiem dr. Michała Koya, gospodarzem Józefa Benaluka, dyrektorem Józefa Ptasia, zastępcą dyrektora Adama Świderskiego, delegatem do grona nauczycielskiego dr. Bandrowskiego.

Na temże posiedzeniu wybrano również komisye, a mianowicie szkolną, prawniczą, skarbową, lekarską, redakcyjną, budowlaną, obchodową, mundurową, komisyę dla szkoły i oddziału jazdy konnej, wreszcie komisyę dla przyjmowania członków.

W roku ubiegłym starał się Wydział przedewszystkiem o karne i sprężyste wykonywanie wszelkich uchwał i postanowień i dzisiaj składając sprawozdanie z rocznej działalności swojej może i ma prawo bez przesady powiedzieć, że rok ubiegły, to jeden może z najlepszych, który się odznaczył wewnętrzną pracą i organizacyą. Porządek i ład w gospodarstwie własnem, we wszystkich dziedzinach życia sokolego i we wszystkich oddziałach — oto pierwsze zadanie, które spełniliśmy możliwie najsumienniej, z pożytkiem dla Towarzystwa i dla całej jego przyszłości. W roku ubiegłym uchwalił Wydział regulamin dla szkoły i oddziału jazdy konnej, o którym tutaj nawiasem wspomnieć winniśmy, że rok 1895 dla tego oddziału był najpomyślniejszy od czasu jego istnienia. Uchwalono

dalej regulamin dla oddziału kolarzy „Sokoła“ i nowy ten oddział wprowadzono w życie. Czuwaliśmy gorliwie nad tem, aby sam Wydział i poszczególne jego komisye, wreszcie grono nauczycielskie przestrzegały i stosowały się sumiennie do instrukcyj przeszłego roku uchwalonych. Członkowie Wydziału odbywali dyżury na godzinach gimnastyki i w szkole jazdy konnej i zapisywali swoje uwagi lub spostrzeżenia w księdze dyżurnej.

Oprócz organizacyi konnych „Sokołów“, opracowano także projekt stroju dla Sokołów konnych i przedłożono go Wydziałowi Związku do zatwierdzenia.

W lecie z polecenia Wydziału Związku urządziliśmy w Krakowie kurs wakacyjny dla nauczycieli gimnastyki pod kierunkiem znanych, wytrawnych i doświadczonych sił miejscowych, za co nam Wydział Związku wyraził uznanie i podziękowanie.

We wszystkich uroczystościach narodowych i obchodach patryotycznych braliśmy jak zawsze udział, dając widoczny dowód, że zdrowa i szlachetna tradycya naszej wielkiej przeszłości nie przestała być dla nas świętą i że ideały ojczyste, w dzisiejszych na wskróś zmateryalizowanych stosunkach społecznych, są dla nas — dla Sokolstwa polskiego, pierwszymi drogowskazami życia i pracy.

Gdy cały kraj składał hołd księciu Adamowi Sapieże za urządzenie świetnej i wspaniałej Wystawy Kościuszkowskiej w setną rocznicę wielkiego zwycięstwa pod Racławicami, i nasz „Sokół“ wraz z całem polskiem Sokolstwem wziął udział w uroczystości, wysyłając telegram pełen wyrazów uznania i czci.

Na III. zlot „Sokołów“ pobratymczego nam narodu czeskiego oprócz telegramów z serdecznemi i szczeremi życzeniami wysłaliśmy także naczelnika naszego gniazda, aby na miejscu przypatrzył się postępowi i rozwojowi czeskiej rodziny sokolej.

Na pierwszy występ publiczny młodziutkiego gniazda sokolego w Żywcu wysłaliśmy chór „Sokoła“ krakowskiego i członków grona nauczycielskiego, aby swojem poważnem a dziarskiem wystąpieniem gniazdu żywieckiemu wskazali — do czego „Sokół“ dążyć powinien, a wśród społeczeństwa żywieckiego, gwałtem germanizowanego, aby rozbudzili ducha sokolego i polską myśl.

Grono nauczycielskie wzięło także udział w ćwiczeniach publicznych, urządzonych w Dąbrowie. Grono członków naszego Towarzystwa wzięło udział w uroczystości założenia i otwarcia pierwszego wśród światłych włościan założonego gniazda sokolego w Jeleniu.

Oddział kolarzy „Sokoła“ wziął udział w międzynarodowych wyścigach cyklistów, które się w lecie odbyły w Krakowie, i nasi kolarze jedno z pierwszych zaszczytnych zdobyli miejsc wśród kolarzy cudzoziemskich. Wysłaliśmy telegram na uroczystość sokolą w Brodach, w Bydgoszczy, w Śniatynie, Wrocławiu, w Stanisławowie; wysłaliśmy gwóźdź do sztandaru w Szamotułach, wysłaliśmy

telegram do Żółkwi na uroczystość odsłonięcia pomnika Kościuszki, wreszcie ofiarowaliśmy dla gimnazyum polskiego w Cieszynie 50 złr. na zaprowadzenie nauki gimnastyki w tymże zakładzie, a na uroczystość otwarcia tej pierwszej szkoły średniej na Szląsku, staraniem i ofiarnością całego narodu do skutku doprowadzonej, wysłaliśmy telegram, który tutaj na pamiątkę wielkiego prawdziwie faktu nie tylko dla ziemi szląskiej, ale i dla całej Polski umieszczamy. Telegram ten brzmiał: „Cześć polskiemu ludowi na Szląsku, pozdrowienie młodzieży polskiej, kształcącej się w polskiem gimnazyum. Niech uszlachetnia serce, kształci umysł, wyrabia siły fizyczne, pilna w naukach, karna i posłuszna — dla dobra Szląska, a zdrowa dla lepszej przyszłości całego polskiego narodu. Czołem! Imieniem Wydziału „Sokoła“ krakowskiego: *Styczeń* prezes, *Danielak* sekretarz.

Oto w krótkości przedstawiony nasz udział, jakiśmy brali w roku ubiegłym w życiu publicznem i sokolem, pomijając już wyliczanie wieczorków gimnastycznych, urządzanych w ciągu roku we własnym gmachu dla członków Towarzystwa, a dalej wspólnej wilii, święconego i t. d.

Rozporządzając największemi i najpiękniejszemi salami w Krakowie i stojąc na stanowisku, że w „Sokole“ każda zacna i uczciwa praca dla dobra ogółu poparcie i pomoc znaleść powinna — udzielaliśmy naszych ubikacyj, o ile na tem dobro i zadanie „Sokoła“ nie cierpiało — prawie wszystkim instytucyom, które nas o to prosiły, mając po największej części jako nagrodę przeświadczenie, że spełniając obywatelski obowiązek, dobrej służymy sprawie.

Co do ilości członków z końcem roku 1894 było:

a) honorowych	10
b) założycieli	26
c) wspierających i zwyczajnych .	892
Razem . . .	928

W ciągu roku 1895 przybyło członków:

a) honorowych	1
b) założycieli	—
c) wspierających i zwyczajnych .	190
Razem	1119

W ciągu roku 1895 wystąpiło z powodu przesiedlenia się, śmierci lub wykreślonych zostało z powodu niepłacenia wkładek: 298, więc pozostało z końcem 1895 wszystkich członków 821.

Między członkami. którzy w r. r. 1895 przystąpili, było z innych Towarzystw, a więc wolnych od wpisowego 12; członków uwolnionych od połowy wkładek było 48; całkiem uwolnionych 26.

W roku ubiegłym zmarli następujący członkowie: Armółowicz Wiktor, Borzęcki Adam, Glixelli Władysław, Geisler Jan, Gostwicki Jan, Lazar Gustaw, Lesiecki Feliks, Baczowski Marcin, Thieberg Bernard i Wasilkowski Zygmunt. W początku zaś roku bieżącego zmarł członek założyciel Stanisław Wojneko Tomkiewicz i członek honorowy Dr. Feliks Szlachtowski, b. prezydent miasta. Cześć ich pamięci!

Obywatelstwo naszego grodu, a w szczególności Św. Rada miasta Krakowa, subwencyą 500 złr. i Wysoki Sejm kraj. 500 złr., popierały nasze usiłowania i pracę, której ostatecznym i jedynym celem dobro polskiego narodu. Na tem też miejscu Prześwietnej Radzie miejskiej i Wysokiemu Sejmowi składając wyrazy prawdziwej wdzięczności, zwracamy się do obywateli grodu krakowskiego z gorącą prośbą, aby Sokołowi krakowskiemu pospieszyło z pomocą i poparciem w wykonaniu wielkiego zadania, jakie nas czeka za kilka miesięcy, a mianowicie w urządzeniu III. wszechpolskiego Zlotu Sokołów, który się odbędzie w Krakowie w dniu 28, 29 i 30 czerwca. Całe Sokolstwo polskie powołane będzie w tych dniach do złożenia egzaminu publicznego ze swego wzrostu, rozwoju, postępu w cnotach obywatelskich i w sile fizycznej, obywatelstwo zaś naszego starego grodu szlachetną gościnnością staropolską ma przypomnieć rodakom naszym i gościom, którzy na nasze sokole święto przybędą — lepsze czasy naszej przeszłości.

Szczegółowe sprawozdanie ze wszystkich oddziałów umieszczamy poniżej.

Sekretarz: *Michał Danielak.*

Prezes: *Dr. Wawrzyniec Styczeń.*

II. Sprawozdanie z części gimnastycznej.

Techniczna część nauki gimnastyki spoczywała w rękach grona nauczycielskiego.

W skład grona nauczycielskiego, którego naczelnikiem był Szczęsny Ruciński, wchodzili z końcem r. 1895:

1. Bażan Mieczysław.
2. Bielawski Jan.
3. Bełcikowski Karol.
4. Dyduch Tomasz.
5. Dydusiak Franciszek.
6. Gędłek Aleksander.

7. Hubert Mieczysław.
8. Michalski Stanisław.
9. Orłowski Jan.
10. Ptaś Józef.
11. Raczyński Adam.
12. Dr. Rowiński Stanisław.
13. Dr. Służewski Kazimierz.
14. Dr. Tokarski Stanisław.
15. Waszkiewicz Jan.
16. Wyrobek Zygmunt.

Między tymi jest siedmiu egzaminowanych nauczycieli, gdyż prócz poprzednio egzaminowanych: Rucińskiego, Raczyńskiego, Drów Rowińskiego i Tokarskiego, złożyło w ubiegłym roku egzamin państwowy z gimnastyki: Michalski, Dr. Służewski i Wyrobek, wszyscy trzej z odznaczeniem.

Grono nauczycielskie odbywało posiedzenia pod przewodnictwem naczelnika, a w obecności delegata Wydziału Dra Juliusza Bandrowskiego w pierwszej połowie każdego miesiąca.

Na posiedzeniach tych omawiano zwykle w zakres działania grona wchodzące sprawy, jako to: rozkład ćwiczeń, przydzielanie pracy pojedynczym członkom grona i wprowadzanie ulepszeń stosownie do najnowszych wymogów nauki i hygieny, oraz uchwalano programy popisów publicznych. Do licznego zasobu dawniej używanych ćwiczeń i przyrządów wprowadzono kilka nowych, z których szczególnie na wzmiankę zasługują ćwiczenia towarzyskie na przyrządach, oraz gry i zabawy, do czego sprawiono odpowiednie przybory. Wprowadzenie gier okazało się nadzwyczaj korzystnem i cieszą się one wielką wziętością zarówno u uczniów i uczennic, jak i członków Towarzystwa.

Prócz tego odbyło grono kilka nadzwyczajnych posiedzeń w sprawie tegorocznego zlotu, podzieliło się na kilka komisyj, celem opracowania pojedynczych punktów programu: rezultat tych prac mówi sam za siebie, cały bowiem program zlotu i wszystkie ćwiczenia z wyjątkiem ćwiczeń okręgów, zostały opracowane przez grono nauczycielskie krakowskie.

Ćwiczenia grona odbywały się trzy razy tygodniowo, na których ćwiczono praktycznie na przyrządach i próbowano projektów ćwiczeń zlotowych. Prócz ćwiczeń praktycznych kształciło się grono także wykładami i pogadankami teorytecznemi, a nadto korzystało z biblioteki, którą w ubiegłym roku powiększono o następujące dzieła:

1. Hergsel: Die Fechtkunst.
2. „Monatschrift für das Turnwesen“, rocznik 1895.
3. „Zeitschrift für Turnen u. Jugendspiel“, rocznik 1894/5.
4. „Sbornik Sokolsky“, r. 1894.
5. Kohlrausch u. Marten: Turnspiele.

6. Heineken: Die beliebtesten Rasen-Spiele.
7. Grotz: Ringer-Stellungen.
8. Meyer: Merkbüchlein für das Gerätturnen.
9. Rud. Lion: Winke bei Veranstaltung kleinerer Turnfeste.
10. Schettler: Unterrichtsbeispiele für das Mädchenturnen.
11. Zschoke u. Bosshard: Schweizerisches Ringbüchlein.
12. Friedr. Ludwig Jahns Werke, 3 tomy.
13. Taubner: Das Fahnenschwenken.
14. Guts-Muths' Spiele zur Übung und Erholung des Körpers u. Geistes.
15. Schröter: Hautelübungen, 26 Übungen mit dem Kugelstab.
16. Schule des Kunstfahrens auf dem Zweirad.
17. „Turner", rocznik 1895.
18. „Zeitschrift für Turnen u. Jugendspiel", rocznik 1895/6.
19. „Sokol", rocznik 1895.
20. A. Hermann: Ball-Übungen.
21. Regulamin wyścigowy dla kolarzy, 2 egzempl.
22. Wskazówki zdrowotne dla ćwiczących, 2 egzempl.
23. Rozkazy do ćwiczeń rzędowych, 2 egzempl.
24. Cenar: Gry gimnastyczne.
25. „ Ćwiczenia laską drewnianą, żelazną i żerdzią.
26. „ Ćwiczenia maczugami.
27. Hermann Wagner: Illustriertes Spielbuch für Knaben.
28. Dr. Konrad Ohlert: Rätsel u. Gesellschaftsspiele der alten Griechen.
29. Szermierz postępowy.
30. Podręcznik dla kolarzy.
31. Podręcznik sportowy.
32. „Koło", rocznik 1895.
33. Madeyski: Nauka gimnastyki szkolnej.
34. Rocznik Sokoli na r. 1896.
35. Gustaw Ristow: Die moderne Fechtkunst.
36. 53 Gesellschafts-Übungen von R. T.
37. Adolf Spiess: Die Lehre der Turnkunst, 4 tomy.
38. Normale Reitschule.
39. A. Rawenstein Volksturnbuch.
40. Zarys taktyki trzech broni.
41. Kozisek Cvicebni vecery na hrazde.

} Dar d. Leonarda Zwolińskiego

42. Rozkazy i wskazówki na II. zlot polskiego Sokolstwa, 2 egz.
43. „Przewodnik gimnastyczny" rocznik 1895.
44. Instrukcya dla grona naucz.

Biblioteka liczy ogółem 113 dzieł.

Oprócz wymienionych „Encyklopädisches Handbuch des gesammten Turnwesens" von Dr. Euler, wychodzi zeszytami od 2 lat, ale jeszcze całość nie wyszła.

W miesiącu lipcu i sierpniu odbywał się w Krakowie urządzony przez Związek Sokoli kurs dla nauczycieli gimnastyki, który wydał nader pomyślne rezultaty, przysporzył bowiem kilkunastu fachowo wykształconych nauczycieli Towarzystwom sokolim, na czem zyska zapewne ruch ćwiczebny w tychże.

Publicznych popisów gimnastycznych w ubiegłym roku urządziło grono dwa, mianowicie popis uczniów Towarzystwa i popis uczniów szkół średnich.

W miesiącach letnich urządzano piesze wycieczki ćwiczebne, których odbyło się kilka. Wycieczki te urządzone na próbę wykazały wielką swą wartość tak pod względem fizycznym, jakoteż towarzyskim i ze wszech miar zasługują, aby sobie zyskały prawo obywatelstwa wśród naszej młodzi sokolej.

Grono nauczone doświadczeniem lat poprzednich, że wycieczki ćwiczebne do pomniejszych gniazd sąsiednich przyczyniają się znakomicie do rozbudzenia zamiłowania do ćwiczeń w tychże i zapoznają publiczność, czem właściwie powinien być Sokół, urządziło i w tym roku dwie takie wycieczki, a mianowicie do Dąbrowy i Żywca. Szczególniej ta ostatnia miała doniosłe znaczenie, albowiem Żywiec, będąc na pół prawie niemieckiem miastem, potrzebował zachęty i pomocy, a grono nasze udzieliło mu takowych w całej pełni, zdobywając swemi ćwiczeniami nawet publiczność niemiecką, która ciekawa zobaczyć polskich Sokołów nawet ze Szląska pruskiego licznie przybyła.

Ruch ćwiczących w ubiegłym roku przedstawia się jak następuje:

1. Członkowie młodsi w ogólnej liczbie 192 ćwiczyli w poniedziałki, środy i piątki od godziny 7-mej do 8-mej wieczorem.
2. Członkowie starsi w ogólnej liczbie 28, ćwiczyli we wtorki, czwartki i soboty od godziny 7-mej do 8-mej wieczorem.
3. Uczniowie Towarzystwa w ogólnej liczbie 152, ćwiczyli w poniedziałki, środy i piątki od godziny 6-tej do 7-mej wieczorem.
4. Uczennice Towarzystwa w ogólnej liczbie 94, ćwiczyły we wtorki, czwartki i soboty od godziny 6-tej do 7-mej wieczorem.
5. Uczniowie szkół średnich: gimnazyum św. Anny, św. Jacka i III-go, oraz wyższej szkoły realnej w ogólnej liczbie 699, ćwiczyli 16 godzin tygodniowo, w poniedziałki, środy, piątki i soboty od godziny 3-ciej do 6-tej popołudniu, a we wtorki i czwartki od godziny 3-ciej do 5-tej popołudniu.
6. Oddział przodowników złożony z wyćwiczonych uczniów szkół średnich w liczbie 40, ćwiczył w niedziele od godziny 10-tej do 12-tej rano.
7. Grono nauczycielskie w liczbie 17 ćwiczyło w poniedziałki, środy i piątki od godziny 8-mej do 9-tej wieczorem.

Zestawienie liczebne ćwiczących:

	Liczba ogólna	Liczba przeciętna	Zastępów
Członkowie młodsi	192	60	6
„ starsi	28	10	1
Uczniowie Towarzystwa	152	56	5
Uczennice „	94	34	3
Przodownicy	40	40	4
Uczniowie szkół średnich	699	699	32
Grono nauczycielskie	17	14	2
Razem . . .	1222	913	53

Z zestawienia tego wynika, że ruch członków był w ubiegłym roku słabszym aniżeli w r. 1894, ze względu jednak, że w r. 1894 był zlot wystawowy we Lwowie, a w następstwie tego i ruch ćwiczących większy, różnica ta jest nawet bardzo małą, a należy się spodziewać, że wobec tegorocznego krakowskiego zlotu liczba ćwiczących napowrót wzrośnie. Natomiast powiększyła się znacznie frekwencya uczniów i uczennic Towarzystwa, co świadczy, że rodzice zaczynają nareszcie pojmować doniosłość wychowania fizycznego młodzieży.

Naczelnik: *Szczęsny Ruciński.*

Sekretarz grona: *Dr. Służewski.*

III. Szkoła jazdy konnej.

W roku ubiegłym pobierało lekcye jazdy konnej mężczyzn 65, kobiet 15, uczniów 29, razem osób 109, z których 21 osób nie należało do „Sokoła“. W porównaniu z r. 1894 było mniej uczących się jazdy konnej o 43 osób, t. j. mężczyzn 40 i 4 kobiety, o 1 zaś ucznia więcej. Zmniejszenie ilości uczących się jazdy konnej przypada jedynie na członków „Sokoła“, gdyż z poza członków frekwencya była większą o 4 osoby.

W szczególności odbyto lekcyj:

W miesiącu	Mężczyzn	Kobiet	Uczniów	Razem	Odbyto lekcyj	W przecięciu na 1 dzień	Na jedną osobę przypada lekcyj	Wyjazdów
Styczniu . . .	13	—	6	19	75	2—3	4	18
Lutym	11	1	—	12	75	2—3	7—8	25
Marcu	15	2	2	19	113	3—4	6	30
Kwietniu . . .	29	2	8	39	252	8—9	6—7	51
Maju	32	8	14	54	442	14—15	8—9	96
Czerwcu . . .	22	4	13	39	273	9—10	7	57
Lipcu	21	4	7	32	222	7—8	6—7	38
Sierpniu . . .	16	1	4	21	154	5	7—8	52
Wrześniu . .	14	1	3	18	117	3—4	6—7	48
Październiku .	25	1	4	30	153	5	5	22
Listopadzie . .	27	—	5	32	201	6—7	6—7	30
Grudniu . . .	20	2	4	26	161	5—6	6—7	15
Razem w ciągu roku .					2238	6—7	20—21	482

Powyższe zestawienie wykazuje, iż ilość lekcyj i wyjazdów w porównaniu z rokiem 1894 zmniejszyła się dość znacznie, a mianowicie lekcyj było mniej o 1186, wyjazdów zaś o 145. Na zmniejszenie frekwencyi wpłynęły dwukrotne kwaterunki wojska w czerwcu i sierpniu, t. j. w czasie największego ruchu w ujeżdżalni. Do kwaterunku zaś wojska zobowiązany jest „Sokół“ kontraktem dzierżawnym.

W myśl regulaminu dla szkoły jazdy konnej, zawiązanym został z dniem 1 października 1895 r. oddział konnych Sokołów, którego zadaniem jest odpowiedne wyćwiczenie w jeździe konnej w zastępach tak, aby w publicznych nawet występach mógł należyty brać udział. Do oddziału tego przyjęty być może tylko członek „Sokoła“, który już z jazdą konną jest obeznany. Członek oddziału obowiązany jest wnosić miesięczną wkładkę regulaminem ustanowioną, oraz uczęszczać na wyznaczone zbiorowe ćwiczenia 6 razy w miesiącu. W październiku przystąpiło do oddziału 11 członków, którzy w dwóch zastępach odbywali obowiązkowe ćwiczenia po 6 razy na miesiąc przez październik, listopad i grudzień. Należy się spodziewać, iż zawiązanie oddziału konnych Sokołów wpłynie na zwiększenie się ilości uczących się jazdy konnej wśród członków „Sokoła“, a wobec zbliżającego się zlotu Sokołów w Krakowie oddział konny, należycie wyćwiczony, stanie w odpowiedniej liczbie na boisku.

Stosownie do ruchu jeżdżących regulowano ilość koni potrzebnych. Z końcem roku 1894 było koni 7, w czasie wiosny i lata dokupiono 5, a następnie w miarę zmniejszania się ilości

lekcyj sprzedano 6 koni. Prócz tego 2 konie obce używano do jazdy konnej za koszta wyżywienia. Jeden był przez 26 dni, drugi zaś 93 dni; ten nadal pozostaje do użytku szkoły, tak że szkoła posiadała z końcem roku 6 koni własnych i 1 obcego. Sprowadzając wszystkie konie używane w ujeżdżalni na dnie, było 2505 dni konia, czyli na jeden dzień około 7 koni, a w porównaniu z r. 1894 o 860 dni konia mniej, dziennie prawie o $2^{1}/_{3}$ konia mniej.

Strata na sprzedanych koniach wynosiła 102 złr. 15 ct.

Żywność dla koni płacono do 1 listopada 1895 roku: owies po 7 złr., siano po 3 złr., słomę po 2 złr. za 100 klgr.; od listopada zawarto umowę z dostawcą, który zobowiązał się po koniec października 1896 roku dostarczać: owies jak w roku ubiegłym po 7 złr., siano po 3 złr. 40 ct., słomę po 3 złr. za za 100 klgr., w najlepszych gatunkach. W przecięciu owies wypadł na 7 złr., siano 3 złr. 6 ct., słoma 2 złr. 23 ct. za 100 klgr. Dość znaczna różnica w cenie słomy pochodzi stąd, że w czasie kwaterunku wojska Zarząd ujeżdżalni zmuszony był dokupywać ją na targu i płacić po 3 złr., a nawet po 3 złr. 30 ct. za 100 klgr.

Wyżywienie konia na dobę w przecięciu wynosiło 57 ct., czyli o 4 ct. mniej niż w roku poprzednim, a to głównie z tego powodu, iż słoma użyta dla wojska pozostała na podściółkę.

Jakkolwiek w roku ubiegłym mniejsza była frekwencya jeżdżących, mimo to pod względem finansowym rok ten zaliczyć można do najpomyślniejszych od czasu założenia Szkoły jazdy konnej. Wpłynęło na to przedewszystkiem zniżenie czynszu dzierżawy ujeżdżalni przez Świetną Radę miasta począwszy od drugiego kwartału 1895 r. na 800 złr. rocznie; dalej utrzymywawanie ilości koni stosownie do koniecznej potrzeby, a kwaterunki wojska, choć wpłynęły ujemnie na liczbę uczących się jazdy konnej, przyniosły pewien dochód. Wynajem stajen i ujeżdżalni osobom prywatnym przyniósł także więcej o 195 złr. 57 ct., a jarmarki o 121 złr. 20 ct. niż w roku poprzednim. Byliśmy zatem w możności zaspokoić niektóre zaległości z lat poprzednich, jak czynsz i podatki za IV. kwartał 1894 w sumie 382 złr.. 96 ct., upłacić z długu wekslowego 200 złr., oraz resztę należytości za rynsztunek na konie 43 złr. 85 ct., czyli razem spłacić z dawniejszych długów 626 złr. 81 ct.

Na innem miejscu zamieszczamy obrót kasowy roku ubiegłego z oddziału szkoły jazdy konnej, a tu zaznaczamy tylko, iż dość znaczna pozostałość kasowa, wynosząca 397 złr. 54 ct. dlatego została przeniesiona na rok przyszły, a nie użytą na spłacenie niektórych zaległości, ponieważ, jak uczy doświadczenie, miesiące styczeń i luty przynoszą bardzo mało dochodu, a wydatki bieżące są zawsze dość znaczne, na które mogłoby zabraknąć gotówki, przeto uważaliśmy za stosowne powyższą sumę na pierwsze miesiące roku 1896 zarezerwować.

W szkole jazdy konnej wprowadzono następujące nowe ćwiczenia, a mianowicie: bieganie do pierścienia, ćwiczenia lancą, strącanie głów lancą, a nadto wprowadzono musztrę zastępu i plutonu.

Wspólne wycieczki tak w dzień jak i wieczorami odbywały się w różne okolice Krakowa, jako to: do Chełmu, Michałowic, Tyńca, Piekar, Bielan, Panieńskich Skał, Zabierzowa, Balic, Mogiły, Bieżanowa, Wieliczki i Swoszowic. Wycieczki odbywają się zawsze pod kierunkiem i nadzorem kierującego nauczyciela lub jednego z doświadczonych członków oddziału jazdy konnej. Kierującym nauczycielem Szkoły był druh Ferdynand Walz.

Przedkładając powyższe sprawozdanie poczuwamy się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania druhowi K. Szymczykiewiczowi za ofiarowanie brony żelaznej do wyrównywania toru jazdy i zrobienie pierścieni do ćwiczeń, oraz druhowi Plesnarowi za wybielenie własnym kosztem stajen.

Przewodniczący szkoły i oddziału:

Adam Świdrygiełło Świderski.

IV. Oddział wioślarski.

Oddział wioślarski istnieje czwarty rok; rozwija się i czyni postępy jak na nasze stosunki zadawalniające.

Dowodzą tego cyfry wyjęte z ksiąg oddziału.

W roku założenia:

t. j. w r.	1892	było	członków	wioślarzy	10,	wspier.	14,	razem	24
w roku	1893	„	„	„	16,	„	15,	„	31
„	1894	„	„	„	24,	„	22,	„	46
„	1895	„	„	„	29,	„	21,	„	50

Ruch na Wiśle przedstawia się następująco: W roku 1892 i 1893 nie notowano ani wyjazdów, ani przebytej drogi; w roku zaś 1894 przebyto razem 2.013 kilometrów; w roku 1895 przebyto razem 4.141 kilometrów; z tego wypada na druha:

T. Radwańskiego	72	wyjazdów i	491	klm.
M. Kusza	70	„	378	„
J. Rudnickiego	58	„	405	„
A. Gędłka	51	„	240	„
M. Stypkowskiego	48	„	326	„

O. Bischoffa	42	wyjazdów i	314 klm.
J. Hechtera	42	„	205 „
K. Zajączkowskiego	37	„	173 „
W. Miszkiewicza	33	„	155 „
J. Tomczyńskiego	28	„	240 „
K. Zguda	26	„	173 „
S. Riedla	26	„	201 „
Z. Kłębkowskiego	20	„	161 „
H. Bersona	19	„	87 „
J. Rzymkowskiego	15	„	74 „
K. Cholewicza	14	„	147 „
E. Reinera	12	„	104 „
J. Lipczyńskiego	11	„	41 „
M. Leszczyńskiego	10	„	74 „
F. Głowackiego	10	„	47 „
S. Mańkowskiego	8	„	19 „
J. Śleczkowskiego	5	„	34 „
K. Krupińskiego	4	„	6 „
T. Humla	4	„	19 „
A. Piotrowskiego	4	„	18 „
M. Sterza	3	„	9 „

Ruch łodzi był następujący:

„Sobiesław“	łódź o 1 parze wioseł . .	84	wyjazdów i	486 klm.
„Alfred“	„ „ „ . .	54	„	315 „
„Wisła“	„ 4-ro wiosłowa . . .	26	„	252 „
„Wilia“	„ 2 „ . . .	43	„	190 „
„Krakowianka“	„ 4 „ . . .	19	„	179 „
„Smok“	„ wyścigowa	36	„	157 „
„Wawel“	„ „	25	„	140 „
„Warszawa“	„ żaglowa	20	„	121 „
„Sokolica“	„ „	6	„	54 „
„Kraków“	„ „	7	„	27 „
„Czajka“	„ (pychówka)	3	„	16 „
„Nurek“	„ „	2	„	19 „

Nauką wiosłowania kierował druh A. Gędłek przy pomocy młodszych sterników M. Kusza i T. Radwańskiego, nauka jazdy odbywała się w każdy poniedziałek, środę i piątek.

W ciągu roku urządzono:

12	wycieczek gremialnych do	Budzowa	6	klm. oddalonego
6	„ „ „	Bielan	12	„ „
2	„ „ „	Tyńca	16	„ „

oraz urządzono próbne wyścigi w dniu 11 sierpnia przy moście Podgórskim. W biegu I. zwyciężył druh K. Zajączkowski druha J. Hechtera, na skulu meta 1.800 metrów; w biegu II. skiffy wyścigowe, zwyciężył T. Radwańskiego druh J. Tomczyński, w biegu III.

4-ro wiosłówki zwyciężyła osada „Wisły“, składająca się z druhów W. Miszkiewicza (ster). O. Bischoffa 1, J. Rzymkowskizgo 2, Z. Kłębkowskiego 3 i J. Śleczkowskiego 4 wioślarza, osadę „Krakowianki“ składającą się z druhów M. Kusza (ster), M. Stypkowskiego 1, St. Riedla 2, K. Cholewicza 3 i K. Zguda 4 wioślarza. Nagrody, srebrne medale, wręczył zwycięzcom druh Rudnicki, w obecności wiceprezesa druha K. Szurka.

Inwentarz oddziału wioślarskiego w dniu 31 grudnia 1895 spisany obejmuje: 4 łodzie krajowe „Czajka“, „Nurek“, „Sokół“ i „Sokolica“; 2 łodzie żaglowe „Warszawa“ i „Krakus“; 1 łódź skul „Alfred“ z jedną parą wioseł; 2 łodzie skiffy „Smok“ i „Wawel“; 1 łódź „Wilia“ z 2-ma parami wioseł; 2 łodzie „Wisła“ i „Krakowianka“ 4-ro wiosłowe; 5 szaf na ubrania; 6 stołków; 2 stoły; 3 ławeczki; 50 flag; 1 lampę; 1 umywalnię z miednicą, dzbankiem i wiaderkiem; 1 zegar ścienny; 12 kroksztynów żelaznych; 10 wioseł okutych; 4 wiosła duże; 12 wioseł mniejszych; 1 sztandar na flagi.

Wartość inwentarza wynosi około 1500 złr.

Naczelnik oddziału wioślarskiego:

Józef Rudnicki.

V. Sprawozdanie komisyi ubiorowej.

Czynność komisyi ubiorowej w roku ubiegłym ograniczała się głównie do ściągania przypadających należytości za wzięte w latach poprzednich przez członków stroje sokole. Usiłowania te częściowo tylko uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem, gdyż na poczet dawnych należytości w sumie 976 złr. 87 ct., wpłynęło do kasy komisyi 494 złr. 36 ct., czyli cokolwiek więcej niż połowa, pozostało jeszcze u członków 482 złr. 51 ct. W roku ubiegłym komisya dostarczyła pięć ubrań sokolich i wydała materyału na 4 ubrania i 5 płaszczów za 307 złr. 22 ct., za co gotowką wpłynęło 160 złr. 37 ct., pozostaje więc jeszcze u członków z roku ubiegłego 146 złr. 85 ct. Razem więc komisya posiada u 63 członków 629 złr. 36 ct.

Długi fabrykantom za materyały zostały całkowie zaspokojone, pozostała jedynie pożyczka wekslowa w sumie 550 złr., mająca być w roku bieżącym spłacona.

Obrót kasowy był następujący:

Przychód.

Pozostałość z roku 1894	170 złr.	38 ct.
Raty za stroje sokole	654 „	73 „
	825 złr.	11 ct.

Rozchód.

Spłata pożyczki wekslowej	250 złr.	— ct.
Procenta	41 „	49 „
Krawcom za roboty	50 „	50 „
Fabrykantom za materyały	345 „	85 „
Koszta ściągania rat miesięcznych . .	19 „	41 „
Portorya	2 „	02 „
Pozostałość na rok 1896	115 „	84 „
	825 złr.	11 ct.

Fr. Głowacki. *Adam Świderski.* *J. Benaluk.*

VI. Chór „Sokoła".

Chór „Sokoła" istniejący od zawiązania Towarzystwa składa się z 30 członków i posiada znaczną własną bibliotekę muzyczną. Chór „Sokoła" brał udział we wszystkich prawie obchodach narodowych i uroczystościach sokolich, odbył nadto dwie większe wycieczki mianowicie: do „Sokoła" w Żywcu i do Zakopanego, gdzie udziałem swym w wieczorku i festynie przysporzył znaczną kwotę dla gimnazyum polskiego w Cieszynie i na budowę polskiej szkoły w Białej.

Dyrektorem chóru jest druh Walenty Dec.

Sekretarz: *Roman Byczkowski.*

Przewodniczący chóru: *Dr. K. Służewski.*

VII. Komisya obchodowa.

W skład tej kom. weszli z łona Wydziału druhowie Benaluk, Białkowski, Dydusiak, Eljasz, Gędłek, Gliniecki, Głowacki, Machniewicz, Plesnar, Ruciński, Świderski i Szymczykiewicz; ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym druha Białkowskiego, zastępcą druha Świderskiego, skarbnikiem druha Machniewicza, sekretarzem druha Szymczykiewicza. Dla skuteczniejszego wywiązania się ze swych licznych a trudnych zadań i czynności, przybrała komisya do swego grona z poza Wydziału druhów: Piaseckiego, Prysaka, Pieniążka, Deca, Supińskiego, Cholewicza, Stypkowskiego, Chełmońskiego i Praszkiewicza. Pragnąc podtrzymać ściślejsze stosunki towarzyskie pomiędzy członkami, urządziła komisya na dniu 21 kwietnia wspólne święcone ze współudziałem pań i w dzień 23 grudnia doroczny Wieczór wigilijny, obchód którego uroczysty i podniosły datuje się od pierwszego roku istnienia „Sokoła" krakowskiego. I w tym roku nie szczędziła komisya trudów i zachodów, aby godnie utrzymać piękną tradycyę lat poprzednich i nadać wspaniałą dekoracyą sali, cechę poważną i odświętną tej prawdziwie rodzinnej uroczystości sokolej.

Dzień Imienin przezacnego Prezesa naszego Towarzystwa był trzecią chwilą w roku, która nas i w ubiegłym roku połączyła w bratniem kole przy wspólnej zabawie. Następcom naszym w komisyi obchodowej przekazujemy te tradycyjne zebrania z życzeniem, aby liczbę ich pomnożyli dla częstszego zespolenia się członków Towarzystwa w koleżeńskich zebraniach.

Po za tem współdziałała komisya z gronem nauczycielskiem przy urządzaniu wieczorków gimnastycznych, zajmując się stroną gospodarczą i kasową. Niemałą pracą corocznie się powtarzającą było urządzenie Wianków na Wiśle w wigilię św. Jana; mimo zapobiegliwych starań komisyi nie doścignęły one pod względem świetności swych poprzedniczek, co przypisać należy brakowi zdolnego pyrotechnika po śmierci ś. p. druha chorążego Jana Mądrzykowskiego. Komisya uchwaliła wreszcie obchodzić 10-tą rocznicę założenia „Sokoła" naszego uroczystem poświęceniem gmachu i sztandaru, uroczystość tę uchwalił jednak Wydział połączyć z III. zlotem polskiego Sokolstwa w Krakowie.

Szymczykiewicz
sekretarz.

Miecz. Białkowski
przewodniczący.

VIII. Oddział kolarski.

Powołany został do życia uchwałą Wydziału z dnia 15 marca 1895 na wniosek komisyi szkolnej.

Do zarządu oddziału wybrano druhów: Dra Koya, Dra Filimowskiego, Glinieckiego, Białkowskiego, Rucińskiego i Szumskiego, z prawem przybrania 2 członków z poza Wydziału. W dniu 20 marca ukonstytuował się Zarząd, wybierając przewodniczącym Dra Koya, jego zastępcą Dra Filimowskiego, sekretarzem druha Glinieckiego, kapitanem jazdy druha Białkowskiego. Zarazem przybrał Zarząd do swego grona druhów: Ritterschilda i Tucha. Nauczycielem nauki jazdy na kole zamianowano druha Waszkiewicza. Czynności swoje rozpoczął Zarząd wprowadzeniem nauki jazdy dostępnej nietylko dla członków „Sokoła“, ale i dla szerszej publiczności, dla uczniów, dla dorosłych i dla pań. Korzystając z kredytu udzielonego przez Wydział do wysokości kwoty 500 złr. zakupiono 4 rowery do nauki i jeden rower damski z pneumatykami. Nauka odbywała się codziennie w godzinach rannych w sali ćwiczeń i na arenie urządzonej *ad hoc* w ogrodzie Towarzystwa przez wiosnę i lato do późnej jesieni. Opłata za lekcyę $^1/_2$ godzinną wynosiła dla członków Towarzystwa 25 ct., dla nieczłonków 50 ct. Korzystało z nauki ogółem 131 osób, w tem 11 pań; lekcyj odbyło się 694.

Cyfry powyższe świadczą wymownie, jak na czasie było utworzenie szkoły jazdy na kole. Całkiem bezpłatnie pobierali naukę członkowie grona nauczycielskiego i druhowie, którzy przybyli w lecie na nauczycielski kurs gimnastyczny w liczbie kilkunastu.

Równocześnie oddział sokoli, jednocząc kolarzy, przeważnie nienależących do krakowskiego klubu cyklistów, w kilku tygodniach świetnie się rozwinął tak, że z końcem sezonu liczył 110 członków. Wobec tego mógł oddział wziąć udział w korsie cyklistycznem, urządzonem w dniu 29 czerwca 1895 r. w czasie zjazdu cyklistów w Krakowie, a wystąpiwszy w liczbie czterdziestu kilku członków w barwnych strojach sokolich, zjednał sobie dzielnym wyglądem i pięknie okwieconymi maszynami ogólny poklask i uznanie. Pięknem wspomnieniem pierwszego naszego publicznego występu pozostanie ozdobny dzban kryształowy, przyznany nam przez jurorów korsa, jako druga nagroda. Towarzyskiemu swemu zadaniu zadość czyniąc, urządzał oddział często wspólne wyjazdy i dalsze wycieczki w dni świąteczne. W miłej pamięci uczestników zapisały się wesołe chwile spędzone na wspólnych, a licznych wycieczkach do Cła, Niepołomic, Bochni, Tarnowa, Dubia, Krzeszowic, Tenczynka, Wadowic, Mogilan, Myślenic, Lipowca, Oświę-

cimia i Zatora. Tu zawiązywano serdeczne stosunki koleżeństwa i przyjaźni, krzepiono serce i umysł, bujając swobodnie wśród łąk i pól zielonych, a poznając zbliska piękność rodzinnego kraju, tem silniej kochać go się uczono. Aby i pod względem sportowym nie zostać w tyle za starszymi i doświadczeńszymi klubami, członkowie naszego oddziału pilnie oddali się sumiennej pracy sportowej, wynikiem której był tyle zaszczytny dla naszego oddziału rezultat wyścigów urządzonych dnia 22 września z Krakowa do Tarnowa, na przestrzeni 86 kilometrów. Członkowie młodego oddziału sokolego doskonale się spisali, bo czas, w jakim drogę przebyli, należy do najlepszych, jakie i zagranicą uzyskano.

Pierwszym był druh Józef Kostański w 3 godziny 8 minut, drugim druh Ritterschild 3 godz. 14 minut, trzeci druh Komoniewski 3 godz. 21 minut. W bardzo dobrym czasie przybyli druhowie Mańkowski, Szumski, Gruszczyński, Bartik, Vogel, Łączyński i Mitschka i wszyscy uzyskali srebrne medale za dobrą jazdę.

Na zaproszenie Komitetu wielickiego urządził oddział w dniu 17 lipca wyścig drogowy z Krakowa przez Mogiłę, Niepołomice do Wieliczki na odległość 37 klm. tj. 5 mil, a przestrzeń tę mimo silnego wiatru przeciwnego przebył pierwszy druh Bolesław Mańkowski w 1 godzinie 30 minutach, dalej druh Mitschka w 1 godz. 35 minutach, druh Gruszczyński w 1 godz. 36 minutach. Dzielni „championi“ nasi brali także udział w wyścigach urządzanych przez inne kluby i oddziały kolarskie, zdobywając chlubne nagrody.

I tak druh Seweryn Komoniewski uzyskał w wyścigu międzynarodowym w czasie zjazdu cyklistów urządzonym dnia 29 czerwca z Krakowa do Babic i napowrót na przestrzeni 70 klm. ósmą nagrodę pomiędzy 23 współzawodnikami zawodowymi. Drugą nagrodę zdobył w wyścigu ze Lwowa do Sambora (70 klm.), urządzonym przez lwowski oddział kolarzy 21 lipca, stając drugi u mety w 3 godzinach 36 minut. Kilkakrotne nagrody na torze lwowskim zdobywał na wysokim kole druh Bolesław Mańkowski i słusznie uważać go można za najlepszego jeźdzca w Galicyi na bicyklu. Że jest prawdziwym artystą w jeździe sztucznej, dowiódł produkcyami swemi pełnemi brawury, pewności i swobody na wieczorku gimnastycznym dnia 1 marca b. r. Niedoścignionym znowu specyalistą w jeździe po górach jest druh Zdzisław Gruszczyński, który pierwszy dokonał przy dokładnej kontroli druhów prawdziwego „majstersztyku“, wyjeżdżając na górę Mogilańską (400 metrów wysokości) od strony Myślenic, t. j. od gospody we Włosaniu. Tak więc pod względem sportowym posiada nasz oddział znakomite siły, a pierwszy rok swego istnienia z dumą i radością zamknąć może najpomyślniejszym bilansem.

Przyszłemu Zarządowi, który na podstawie regulaminu uchwalonego przez Wydział, wybierze samo Ogólne Zgromadzenie kolarzy, przekazujemy oddział złożony ze stu kilkunastu druhów, między nimi obok poważnych „pendzlarzy“ najdzielniejszych sports-

menów, inwentarz złożony z 4 rowerów, 2 kół wysokich (bicykli). 1 roweru damskiego, 2 pisma polskie poświęcone cyklistyce „Koło“ lwowskie i „Cyklistę“ warszawskiego — piękną arenę w ogrodzie i prawdziwie koleżeńskiego, sokolego ducha, który nas w ubiegłym roku w jedno braterskie grono jednoczył. Czołem!

Dr. Michał Koy
przewodniczący.

Mieczysław Białkowski
kapitan jazdy.

Bolesław Gliniecki
sekretarz.

IX. Dział skarbowy.

Obroty kasowe we wszystkich działach sokolskich przedstawione są poniżej.

Co do majątku zakładowego, to tenże składa się z gmachu „Sokoła“ przy ulicy Wolskiej i z majątku po ś. p. Franciszku Śmieszkiewiczu odziedziczonego.

Co do tego spadku przeprowadziliśmy proces przez trzy instancye, poczem „Sokołowi“ ten spadek ostatecznie przyznano.

Wedle inwentarza spadkowego, majątek spadkowy składał się z realności pod L. 103, Dz. V. przy ul. Basztowej i z realności pod L. 59, Dz. V. przy ul. Pędzichów, tudzież z ruchomości.

Wedle inwentarza wynosił:

stan czynny		złr.	29.243·86
stan bierny		„	934·95
a zatem majątek wynosił		złr.	28 308·91
Z tego majątku potrącić należy:			
I. Legata testamentem zapisane w kw.	3 500·—	złr.	
II. Koszta przeprowadzenia spadku i procesu	351·49	„	
III. Koszta notaryalne	113·95	„	
IV. Dług drobny	67·24	„	
V. Należytości skarbowe od spadku w kwocie 3.670·20 złr., a po potrąceniu zwrotu złr. 313	3·357·20	„	7.389·88
poczem stan czynny wynosił		złr.	20 919·03

Wydział postanowił przystąpić do realizacyi tego spadku, a mianowicie do sprzedaży realności. Realności spadkowe były w złym stanie, mianowicie realność przy ul Pędzichów stanowi parcela obejmująca 1116□°, z frontem 50 metrów; budynki istniejące są bez wartości. Realność pod L. 103 przy ul. Basztowej była w złym stanie i za te realności ofiarowano nam bardzo niską cenę kupna. Ponieważ atoli już w roku 1894 prowadziliśmy budowę przy głównym gmachu, do czego nader pilnie pieniędzy było potrzeba, ponieważ dalej należało wypłacić legata, należytość skarbową i inne należytości w sumie 7.389 złr. 88 ct., przeto Wydział zaciągnął na hipotekę realności L. 103 przy ul. Basztowej prywatną pożyczkę w kwocie 10.000 złr., zaś na hipotekę realności pod L. 59 przy ul. Pędzichów pożyczkę w kwocie 10.000 złr. z powiatowej Kasy Oszczędności. Następnie zgłosił się kupiec i ofiarował za realność L. 103, Dz. V. przy ul. Basztowej 21.000 złr. i za tę cenę ta realność została sprzedaną, przyczem zarazem pożyczkę prywatną zamieniono w drodze konwersyi na pożyczkę Kasy Oszczędności.

Co do tych pożyczek, tudzież sprzedaży realności rachunek przedstawia się następnie:

Przychód.

1.	Pożyczka prywatna na hipotekę realności pod L. 103, Dz. V. przy ul. Basztowej	złr.	10 000·—
2.	Pożyczka z powiatowej Kasy Oszcz. w Krakowie na hipotekę pod L. 55, Dz. V. . . .	„	10.000·—
3.	Odebrano z depozytu dwie książeczki Nr. 2794 i 4396 i takowe zrealizowano w Kasie powiat.	„	1.304·95
4.	Anna Jahnowa zwróciła należytość skarbową od legatu 1000 złr.	„	100·—
5.	Anna Śmieszkiewiczowa zwróciła należytość skarbową od legatu 750 złr.	„	75·—
6.	Katarzyna Zbrojowa zwróciła należytość skarbową od legatu 750 złr.	„	38·—
7.	Anna Śmieszkiewiczowa i Katarzyna Zbrojowa zapłaciły koszta procesu o unieważnienie testamentu sądownie przyznane	„	114·98
8.	Za sprzedaż domu pod L. 103, Dz. V. Zygmuntowi i Joannie Kowalskim po strąceniu długu 10.000 złr. i czynszu ziemnego 22 złr. 70 ct. otrzymano kwotę	„	10.977·30
9.	Powiatowa Kasa Oszczędności zwróciła kaucyę za stpl. od skryptu na 10.000 złr.	„	34·—
10.	Powiatowa Kasa Oszcz. zwróciła kaucyę na taksę intabulacyjną od pożyczki 10.000 złr. .	„	66·—
	Razem wpłynęło	złr.	32.710·23

Z tych fuduszów wypłacono:

1.	6% od pożyczki 10.000 złr. za ½ roku t. j. do dnia 25/1 1896	złr.	300·—
2.	Notaryuszowi Muczkowskiemu przyznane koszta spisania akt spadkowych	„	113·95
3.	Notaryuszowi Rudolphiemu za spisanie testamentu ś. p. Franciszka Śmieszkiewicza tudzież inne czynności	„	64.76
4.	Kasie powiatowej % od 10.000 złr. do 31/XII 1895 r. . . . . 168·05 „ „ stempel . . . 0·05 „ „ za badanie akt . 5·— „ „ zatrzymane na taksę intabulacyjną . . . . . . 66·— zatrzymane na stemple do skryptu 34·—	„	273·10
5.	Legat Annie Jahnowej	„	1.000·—
6.	„ Katarzynie Zbrojowej	„	750·—
7.	„ Annie Śmieszkiewiczowej	„	750·—
8.	Notaryuszowi Rudolphiemu za skrypt na rzecz pow. Kasy Oszczędności	„	17·63
9.	Za oszacowanie realności na Pędzichowie do pożyczki	„	10·—
10.	Koszta przeprowadzenia spadku po ś. p. Śmieszkiewiczu, przeprowadzenie procesu przez trzy instancye o unieważnienie testamentu i za przeprowadzenie dwu pożyczek	„	351·49
11.	Legat Tow. gimnast. „Sokół“ w Podgórzu po strąceniu 10% należytości skarbowej 900 5% od 900 złr. za czas od 6/5 1894 do 14/9 1895 60	„	960 —
12.	Należytość skarbowa od spadku po ś. p. Fr. Śmieszkiewiczu	„	3.670 20
13.	Przelano do funduszu obrotowego „Sokoła“	„	500 —
14.	Stempel od skryptu Kasy Oszcz. na 10.000 złr.	„	33·25
15.	Intabulacya sumy 10.000 złr. pożyczonej od osoby prywatnej	„	66·87½
16.	Intabylacya sumy 10.000 złr. Kasy Oszcz. .	„	66·—
17.	Kowalskim z obrachunku dochodów i rozchodów dopłacono	„	16·51
18.	Gazowni miejskiej à conto dawnego długu	„	1.200·—
19.	Szafrańskiemu za dzierżawę grobu i inne .	„	177 —
20.	Należytość od ugody po ś. p. Rogowskim .	„	104·94
21.	Dr. Emilewiczowi wypłacono jako dług ś. p. Śmieszkiewicza	„	67·24
	Razem wypłacono	złr.	10.492·94½

Ponieważ wpływy wynosiły	zła.	32 710·23
zaś wypłaty	„	10.492·94½
przeto pozostała reszta	złr.	22.217·28½

przeniesiona została do Kasy budowlanej.

Obecnie ma więc Towarzystwo jeszcze realność, pod L. 59. Dz. V. przy ul. Pędzichów, obciążoną sumą 10.000 złr., a wartość tejże realności, wedle zdania znawców wynosi około 35.000 do 40.000 złr. Staraniem wydziału było i jest ciągle, aby tę realność sprzedać pod warunkami dla Towarzystwa najkorzystniejszymi.

Jedną z trudnych i mozolnych prac w r. 1894 i 1895 była sprawa doprowadzenia do skutku budowli około gmachu Sokoła, które od dawna były nader pilne i potrzebne.

Budując gmach Sokoła w 1889 a nie mając funduszów, musieliśmy poczynić pewne ograniczenia, i wybudować tylko to, co jest najpotrzebniejsze i najpilniejsze, dlatego wybudowaliśmy piękną, obszerną i wysoką salę gimnastyczną, jako podstawę, jako rzecz główną.

Dalsze ubikacye były od biedy, bo były szczupłe i nie odpowiadały potrzebie, a z braku funduszów innych wystawić nie mogliśmy.

Gdy później okazały się fundusze w perspektywie, wydział zajął się sprawą rozszerzenia gmachu gorliwie — wybrał komisyę budowlaną, która przez lata: 1893, 1894 i 1895 zastanawiała się nad projektami budowli prowadzić się mających. Pierwszy plan sporządzony na szatnie od strony Rudawy i na przybudówki od strony miasta, o którym w sprawozdaniu za rok 1894 wspomniano, uznany został za niedogodny, z tego powodu, że ograniczył się na przedłużeniu starej przybudówki i ubikacye na szatnie nauczycieli i inne byłyby pozostały szczupłe. Drugi plan przez architekta Knausa zrobiony, który uzyskał nagrodę na Wystawie krajowej, był bardzo piękny i wygodny, jednak za kosztowny na siły finansowe Towarzystwa, bo trzebaby było zburzyć całą dawną przybudówkę, a komisya budowlana znając fundusze Sokoła, nie doradzała i nie mogła doradzać tego planu, li tylko ze względu na koszta. Następnie sporządził architekt p. Talowski plany budowli, jak takowe są obecnie wykonane, które komisya budowlana przyjęła, i Wydział przeciw tym planom i projektom nic nie zarzucił. Wedle tych planów szatnie od strony Rudawy były większe i wyższe.

Budynek od miasta przysunięty został do linii regulacyjnej, przez co otrzymaliśmy zwiększoną szatnię grona nauczycielskiego, na piętrze powiększone ubikacye na kancelarye, a oprócz tego otrzymaliśmy na piętrze salę o 210 metrach kwadratowych, która do naszych celów jest bardzo potrzebną.

Budowle w r. 1894 i 1895 obejmują 7 działów, a koszt samej budowy bez wewnętrznych urządzeń uczynił, wedle rachunku poniżej zamieszczonego, sumę 36.156 złr. 57 ct. Inne dodatkowe

roboty, np. instalacya gazu, wodociągi, podwyższenie boiska, zabezpieczenie brzegów, były konieczne i wykonane być musiały.

Koszt wszystkich robót i rozliczenie go na pojedyncze działy wykazuje zestawienie rachunkowe.

Zestawienie kosztów budowlanych

za roboty w r. 1894 i 1895

wykonane w realności „SOKOŁA“ przy ulicy Wolskiej.

I. Roboty wykonane w r. 1894 i 1895 obejmują:
1. Budowę od strony ul. Wolskiej i mostu na Rudawie, tudzież wybudowanie dwóch szatni od strony Rudawy;
2. Podwyższenie i urządzenie boiska;
3. Urządzenie ogrodu i podworczyka;
4. Regulacyę brzegów Rudawy;
5. Sprawienie przyrządów gimnastycznych i wewnętrznych urządzeń w sali i szatniach;
6. Drobne roboty;
7. Sfinansowanie funduszów na budowę potrzebnych.

II. Ogólne koszta tych robót przedstawiają się wedle złożonych rachunków jak następuje:

1. Piotr Kozłowski, wedle rachunku z d. 30 stycznia 1895 r. za roboty kamieniarskie	złr.	3.390·20
wedle rachunku z dnia 30 stycznia 1895 r. za roboty murarskie	„	7.202·70
wedle rachunku z dnia 8 listopada 1895 r. za roboty murarskie	„	361·73
wedle rachunku z dnia 8 listopada 1895 r. za roboty kamieniarskie	„	38·43
2. Adam Federowicz za roboty ciesielskie wedle rachunku z d. 27 listopada 1895	„	6.259·07
3. Tomasz Grabowski za roboty stolarskie wedle rachunku z dnia 30 stycznia 1895	„	2.148·47
wedle rachunku z dnia 16 września 1895 . .	„	86·50
4. Jan Giedziow za roboty ślusarskie wedle rachunku z dnia 4 lipca 1895	„	1.500·69
wedle rachunku z dnia 20 listopada 1895 . .	„	39·50
5. Antoni Tuch za roboty malarskie wedle rachunku z dnia 10 października 1895	„	1.583·78
6. Władysław Kosydarski za roboty blacharskie wedle rachunku z dnia 20 stycznia 1895 . .	„	1.448·81
„ „ „ 26 sierpnia 1895 . .	„	41·25
Do przeniesienia . . .	złr.	24.101·13

	Z przeniesienia . . .	złr.	24.101·13
7.	Jos. Leschetitzky za piece żelazne wedle rachunku z dnia 5 listopada 1894	„	306·08
8.	L. Zieleniewski:		
	wedle rachunku z dnia 26 lutego 1895 . . .	„	1.587·18
	„ „ „ 18 czerwca 1895 . .	„	155·50
	„ „ „ 17 września 1895 . .	„	53·28
	„ „ „ 20 „ 1895 (za wózek na popiół)	„	90·—
9.	Andrzej Guzikowski za cement wedle rachunku		
	z dnia 26 stycznia 1895	„	1.013·96
	z dnia 31 lipca 1895	„	146·03
10.	Liban & Ehrenpreis za kamień wedle rachunku z dnia 1 czerwca 1895.	„	10·—
11.	Bracia Muranyi i Ska za posadzki wedle rachunku z dnia 6 lutego 1895	„	861·84
	wedle rachunku z dnia 29 maja 1895 . . .	„	84·—
	„ „ „ 11 września 1895 . .	„	536·10
12.	Józef Niedźwiecki za piece kaflowe wedle rachunku z dnia 1 lipca 1895	„	563·74
13.	Jakób Schamroth za żelazo wedle rachunku z dnia 1 lipca 1895	„	749·36
14.	Freylich & Carmel za żelazo wedle rachunku z dnia 23 stycznia 1895.	„	281·64
15.	W. Piwowarski za studnię wedle rachunku z dnia 19 stycznia 1895	„	200·—
16.	Józef Gorecki:		
	wedle rachunku z dnia 4 czerwca 1895. . .	„	251·16
	„ „ „ 22 grudnia 1895. . .	„	506·50
	„ „ „ 30 grudnia 1895. . .	„	73·50
17.	Teodor Zajdzikowski za roboty szklarskie wedle rachunku	„	931·17
	wedle rachunku z dnia 19 listopada 1895 . .	„	27·45
18.	Teodor Talowski wedle rachunku z dnia 23 czerwca 1895	„	115·64
19.	Nadzór budowy i materyałów budowlanych, rozbieranie parkanów, szop, regulacya boiska i wywóz ziemi, — wedle rachunków p. Piaseckiego	złr.	788·70
20.	Roboty ogrodowe.	„	243·10
21.	Roboty brukarskie	„	16·85
22.	Piasek	„	632·65
23.	Naprawa brzegów Rudawy i plantowanie boiska	„	479·26
24.	Zwyczajowe opłaty dla robotników etc. . . .	„	133·50
25.	Gazowni za koks do suszenia wedle rachunku z dnia 24 października 1894	„	25·—
	Do przeniesienia . . .	złr.	34.964·32

	Z przeniesienia . . .	zł.	34.964·32
	z dnia 2 listopada 1894	„	25 —
26.	Pułczyński — instalacya gazowa:		
	wedle rachunku z d. 17 marca 1895	„	36 63
	„ „ z d. 31 sierpnia 1895 . . .	„	470·24
	„ „ z d. 26 grudnia 1895 . . .	„	112·70
27.	Gips	„	40·60
28.	Za sporządzenie kosztorysów budowy . . .	„	100·—
29.	Fiakry, posyłki, porta etc.	„	31·80
30.	Zarząd wapienników w Podgórzu za wapno i kamień wedle rachunku z d. 19 czerwca 1895 . .	„	1.103·10
31.	Maurycy Baruch za cegłę i dachówkę wedle rachunku z d. 21 listopada 1894	„	1.832·06
32.	Walenty Emilewicz za cegłę wedle rachunku z dnia 1 lipca 1895	„	3.701·72
33.	Lachner za malowidła na froncie wedle rachunku z dnia 6 sierpnia 1895	„	280·—
34.	Goebel za zapuszczanie posadzek wedle rachunku z dnia 4 września 1895	„	17·16
35.	Kazimierz Zieliński za dzwonki elektryczne wedle rachunku z d. 27 lutego 1896	„	48·06
36.	Zakupione przedmioty, jak kuchnie, piecyki, — zaliczki p. Homińskiemu za przyrządy gimnastyczne do nowej sali	„	494·40
37.	Blankiety i procenta wekslowe	„	880·77
	Razem	zł.	44.138·56

Rozdzielając powyższe koszta na poszczególne 7 działów wypada:

1 Budowa od strony mostu na Rudawie i ul. Wolskiej tudzież wybudowanie dwóch szatni od strony Rudawy:

a) koszta tej budowy bez wewnętrznych urządzeń wynoszą . .	36.156·57	zł.	
b) instalacya gazu	1.126·07	„	
c) wodociągi	2.065·86	„	
d) dzwonki elektr. i gromochrony .	101.36	„	
e) dozór materyałów	210·50	„	
	39 660·36	zł.	39.660·36

2. Podwyższenie i urządzenie boiska:

a) roboty ziemne	548·70	zł.	
b) piasek	77·91	„	
c) baryera	67·04	„	
d) dozór	30 —	„	
	723 65	zł.	723·65
Do przeniesienia . . .		zł.	40.384 01

Z przeniesienia . . .		zł.	40.384·01
3. Urządzenie ogrodu i podworczyka:			
a) studnia	200·—	zł.	
b) sztachety	276·41	„	
c) sadzonki i roboty ogrodowe . .	243·10	„	
d) dozór	15·—	„	
	734·51	zł.	734·51
4. Regulacya brzegów Rudawy:			
a) roboty ziemne	479·26	zł.	
b) dozór	15·—	„	
	494·26	zł.	494·26
5. Sprawienie przyrządów i urządzeń gimnastycznych w sali i szatniach:			
a) śruby do sufitu i pręty . . .	96·75	zł.	
b) szafy, stoły	208·20	„	
c) umywalnie	88·05	„	
d) wieszadła	73·50	„	
e) przyrządy gimnastyczne . . .	494·40	„	
	960·90	zł.	960·90
6. Drobne roboty:			
a) prowizoryczne dachy i strata z powodu złego stanu drzewa w starym dachu	138·—	zł.	
b) chodniki	26·85	„	
c) zabezpieczenie od zamakania przy budowie dachu nad główną salą i nad sklepieniami	59·10	„	
d) koks do suszenia	50·—	„	
e) szyby wybite	52·20	„	
f) reperacye blacharskie starego budynku	20·85	„	
g) zapuszczanie posadzek	17·16	„	
h) reperacye w robocie murarskiej w starym budynku	319·95	„	
	684·11	zł.	684·11
7. Sfinansowanie funduszów na budowę potrzebnych	880·77	zł.	880·77
Ogólny koszt		zł.	44.138·56

Kraków, dnia 13 marca 1896.

Powyższy rachunek komisya budowlana na posiedzeniu w dniu dzisiejszym jednomyślnie uznała i podpisała.

OBRÓT KASY BUDOWLANEJ.

WPŁYWY.

1.	Za eskont weksli	złr.	23.846·34
2.	Z funduszu po ś. p. Rogowskim. .	„	10 154·89
3.	„ „ Śmieszkiewiczu	„	22.217·28½
4.	Za schody żelazne	„	65·—
5.	Za stare żelazo	„	23·15
		złr.	56.306·66½

WYPŁATY.

1.	Wypłaty przedsiębiorcom za roboty .	złr	39.051·51
2.	Spłata weksli	„	14.016·34
3.	Blankiety i procenta od weksli . .	„	880·77
4.	Fiakry, posyłki, porta	„	31·80
5.	Przedmioty nowo zakupione i zaliczki na przyrządy gimnastyczne	„	494·40
6.	Saldo	„	1.831·84½
		złr.	56.306·66½

Do wykonania tych robót w r. 1894, kiedy budynki były prawie gotowe, funduszu nie było, i dlatego na budowę musiały być zaciągane pożyczki wekslowe.

Wedle obrotu kasowego własnych funduszów wpłynęło na budowę 32.460 złr. 32½ ct., zaś wydano na budowę z wyjątkiem spłaty weksli sumę 40.458 złr. 48 ct.; z weksli eskontowanych w kwocie 23.846 złr, 34 ct. spłacono 14.016 złr. 34 ct. pozostało zatem niespłaconych 9.830 złr. Z tytułu budowy dług Towarzystwa obejmuje następujące należytości:

1)	Kozłowskiemu	złr.	1.099 33
2)	Federowiczowi	„	1.709 07
3)	Kosydarskiemu	„	590·06
4)	Zieleniewskiemu	„	53·28
5)	Talowskiemu za żelazo .	„	115 64
6)	Pułczyńskiemu . . .	„	112·70
7)	Weksle	„	9.830·—
	Razem	złr.	13.510·08
	Odtrąciwszy zaś resztę kasową	„	1.831·84½
	Pozostaje kwota	złr.	11.678·23½

która stanowi dług budowlany.

Wedle rachunku koszta wszystkich robót wynosiły sumę złr. 44.134 ct. 56.

Na to mieliśmy:

1)	Z własnych funduszów .	złr.	32.460·32½
2)	Pozostaliśmy winni . . .	„	11·678·23½
	co czyni	złr.	44.138·56.

Dług 11.678 złr. $23^1/_2$ ct. zaspokojony będzie ze sprzedaży realności l. 59 na Pędzichowie, poczem w miarę korzystnej sprzedaży tej realności pozostanie na cele Sokoła kapitał 15—20.000 złr.

Do wykonania tego dzieła dopomogli nam członkowie komisyi budowlanej do której należeli oprócz prezesa pp. Beringer, Talowski, Ekielski, Matusiński, Plesnar, Turski, Świderski, Ptaś, którym podziękowanie serdeczne składamy.

Dopomogli nam dalej obywatele, którzy oprócz naszego prezesa dali podpisy na weksle, mianowicie pp. Beringer, Piotr Kozłowski, Adam Federowicz, Tomasz Grabowski, Jan Giedziow, Antoni Tuch, Talowski, Jan Meyer, Guzikowski, Niedźwiecki, Zieleniewski, Muranyi, Emilewicz, Górecki, którym niniejszem podziękowanie składamy.

Szanowna Reprezentacya m. Podgórza dostarczyła nam na kredyt wapna i kamienia do budowy, a było nam to bardzo dogodnem, bo o rok wcześniej mogliśmy przystąpić do budowy. Wyrównawszy tę należytość punktualnie, składamy Szanownej Reprezentacyi m. Podgórza podziękowanie.

P. Teodor Zajdzikowski sfundował w kurytarzu na I. piętrze własnym kosztem dla Sokoła kolorowe okno wartości 161 złr. 92 ct. za co niniejszem podziękowanie składamy. Zarazem wydział na podstawie § 5 statutu wpisał p. Teodora Zajdzikowskiego w poczet członków założycieli.

P. Mojżesz Schmelkes właściciel cegielni i radca m. darował Sokołowi 3.000 cegły, za co niniejszem składamy mu podziękowanie.

P. Teodor Kułakowski urządził ubezpieczenie brzegów Rudawy, za co składamy mu serdeczne podziękowanie.

Kończąc niniejsze sprawozdanie, stawiamy wnioski, aby Walne Zgromadzenie

1. Przyjęło sprawozdanie do wiadomości,
2. Przyjęło sprawozdanie komisyi rewizyjnej,
3. Zamianowało p. Beringera Wandalina członkiem honorowym,
4. Przystąpiło do wyboru 8 delegatów na Walne Zgrom. Związku, 14 członków do Wydziału*), 3-ch członków Komisyi rewizyjnej i Sądu honorowego.

WYDZIAŁ TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO „SOKÓŁ":

Sekretarz: **_Michał Danielak._**

Prezes: **_Dr. Wawrzyniec Styczeń._**

---

*) W roku bieżącym ustępują z Wydziału wybrani w r. 1893: 1. Beringer Wandalin, 2. Dr. Napoleon Cybulski, 3. Danielak Michał, 4. Gędłek Aleksander, 5. Głowacki Franciszek, 6. Gołąb Michał, 7. Rudnicki Józef, 8. Dr. Styczeń Wawrzyniec, 9. Szumski Kazimierz, 10. Ptaś Józef; oraz powołani zastępczo w roku ubiegłym: 11. Eljasz Walery, 12. Dr. Filimowski Antoni, 13. Turski Władysław i 14. Dr. Bandrowski Juliusz, który z powodu wyjazdu do Lwowa zrezygnował.

OBRÓT KASOWY

A) Działu gimnastycznego, *B)* Szkoły jazdy konnej i *C)* Oddziału wioślarskiego

Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Krakowie

za rok 1895.

PRZYCHÓD. — ROZCHÓD.

A) Dział gimnastyczny.

PRZYCHÓD

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Pozostałość z roku 1894	75	27		
2. Wpisowe członków	178	—		
3. Składka członków na sztandar Związku	25	80		
4. Przychód z dwóch realności po ś. p. Śmieszkiewiczu	644	42		
5. Zwroty zaliczek na pensyę	167	—		
6. Wkładki członków zwyczajnych i wspierających	4255	75		
7. Dochody za naukę w szkole gimnastycznej	1995	94		
8. Za szafki w szatniach	67	—		
9. Dochody z wieczorków i wynajmu sali	495	34		
10. Dochody oddziału kolarskiego	390	15		
11. Subwencya Związku na kurs gimnastyczny	282	—		
12. Pożyczki wekslowe	1600	—		
13. Pożyczka z funduszu śp. Śmieszkiewicza	500	—		
14. Za obligi 10-cio-guldenowe	60	—		
	10736	67	10736	67

ROZCHÓD

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Płace nauczycieli	3262	72		
2. Koszta kursu gimnastycznego w czasie wakacyj	282	—		
3. Płace służby i ubranie	970	61		
4. Zaliczki na pensyę	135	—		
5. Przyrządy i przybory gimnastyczne, oraz rowery	680	90		
6. Naprawy przyrządów i sprzętów	86	46		
7. Oświetlenie gazowe, nafta i węgle	710	08		
8. Druki, wydatki kancelaryjne i gospodarcze, podatki, ubezpieczenie i naprawy budynku	1370	12		
9. Wkładki do Związku	464	—		
10. Składka na zaprowadzenie gimnastyki w gimnazyum Cieszyńskiem	50	—		
11. Koszta podróży członków grona nauczycielskiego i delegatów na zjazdy	165	05		
12. Fotografie grup na wystawę	66	92		
13. Koszta urządzenia wieczorków i obchodów	73	03		
14. Nuty i teczki	19	14		
15. Wydatki oddziału kolarskiego	295	82		
16. Spłata kapitału pożyczki hipotecznej	444	82		
17. Upłaty pożyczek wekslowych	300	—		
18. Procenta od pożyczki hipotecznej	1149	31		
19. Procenta od pożyczek wekslowych	35	12		
20. Procenta od obligów 10-cio guldenowych	156	20		
21. Reszta kasowa z dniem 31 grudnia 1895 r.	19	37		
	10736	67	10736	67

B) Dział szkoły jazdy konnej.

PRZYCHÓD

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Pozostałość z roku 1894	315	69		
2. Za naukę jazdy konnej	1543	90		
3. Za wynajem koni do wyjazdu	850	50		
4. Za nawóz	56	—		
5. Za sprzedane konie (6 sztuk)	630	—		
6. Za sprzedany wózek używany	10	—		
7. Za stajnie jarmarczne i bufet	951	20		
8. Za kwatery wojskowe, kantynę, wynajem ujeżdżalni i stajen osobom prywatnym	995	39		
Do przeniesienia	5352	68	10736	67

ROZCHÓD

		Złr.	ct.	Złr.	ct.
Należytości z roku 1894:					
1. Czynsz i podatek za IV. kwartał 1894	382·96				
2. Reszta należytości za rynsztunek na konie	43·85				
3. Upłata pożyczki wekslowej	200·—	626	81		
Wydatki w roku 1895:					
4. Płaca nauczyciela i służby		1569	—		
5. Ubranie służby		63	—		
6. Owies, siano i słoma		1849	86		
7. Weterynarz, leki i kucie koni		95	17		
Do przeniesienia		4203	84	10736	67

PRZYCHÓD.

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Z przeniesienia	5352	68	10736	67
9. Za owies, siano i słomę w czasie jarmarków i kwaterunków	208	60		
10. Za szafki na rzeczy	23	70		
11. Za konie na pensyi	331	17		
12. Wkładki członków oddziału konnego	67	—		
13. Subwencya Wys. Sejmu krajowego	500	—		
14. „ Świetnej Rady m. Krakowa	500	—		
	6983	15	6983	15

ROZCHÓD.

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Z przeniesienia	4203	84	10736	67
8. Opał i oświetlenie gazowe	121	79		
9. Druki, stemple, ubezpieczenie i inne koszta administr. .	111	59		
10. Zakupno 5 koni	602	—		
11. Siodło, lance do ćwiczeń i łożko żelazne dla służby .	41	10		
12. Naprawa rynsztunku	21	—		
13. Stawianie i rozbieranie stajen jarmarcznych i kwater wojskowych	138	72		
14. Piasek i uporządkowanie toru jazdy	72	46		
15. Czynsz z ujeżdżalni za cały rok	850	—		
16. Podatki za 3 kwartały	309	11		
17. Restauracya budynku	11	45		
18. Procenta od pożyczki wekslowej i blankiety	56	90		
19. Różne wydatki	45	65		
20. Pozostałość na rok 1896	397	54		
	6983	15	6983	15

C) Oddział wioślarski.

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Władki członków	285	50		
2. Niedobór pokryty tymczasowo przez druha Rudnickiego	415	37		
	700	87	700	87
			18420	69

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Wynajęcie lokalu i służba	236	—		
2. 2 nowe łodzie z żaglami, z ciem i frachtem	300	16		
3. Prenumerata pisma „*Sportzeitung*“	20	—		
4. Farby, pokost, lakiery, liny do pomostu i inne . . .	65	11		
5. Narzędzia i roboty	43	97		
6. Reparacye i drobne wydatki	35	63		
	700	87	700	87
			18420	69

Kraków, dnia 31 grudnia 1895 r.

Skarbnik:
Dr. Michał Koy.

Rachmistrz:
Franciszek Głowacki.

Prezez:
Dr. Wawrzyniec Styczeń.

Zgodnie z księgami kasowemi:

A. Kłosowski. ***Artur Stein.*** ***Edmund Gajewski.***

SPIS CZŁONKÓW.

Członkowie honorowi:

1. Bałucki Michał, b. prezes „Sokoła“ w Krakowie, literat.
2. John Alfred } właściciele browaru w Krakowie.
3. John Hugo }
4. Friedlein Józef, prezydent miasta Krakowa.
5. Dr. Weigel Ferdynand, poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa.
6. Dr. Styczeń Wawrzyniec, radca miejski i Prezes „Sokoła“.
7. Romanowicz Tadeusz, członek Wydz. kraj., poseł na Sejm kraj.
8. Mierzwiński Władysław, artysta-śpiewak.
9. Szurek Karol, c. k. radca apelacyjny.
10. Hr. Milewski-Korwin Ignacy Karol, obywatel.

Zmarli:

Dr. Szlachtowski Feliks, b. prezydent miasta Krakowa, zmarł dnia 11 marca 1896 r.

Członkowie założyciele:

1. Dr. Kański Mikołaj, były adwokat krajowy.
2. Hr. Mieroszowski Sobiesław, poseł na Sejm krajowy.
3. Wiszniewski Ludwik, lekarz, radca miejski.
4. Dr. Rapaport Arnold, adwokat, Poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa.
5. Marfiewicz Michał, obywatel i właściciel hotelu Krakowskiego.
6. Baranowski Teodor, właściciel realności, radca miejski i prezydent Izby handlowo-przemysłowej.
7. Sulikowski Aleksander, zegarmistrz i obywatel.
8. Dobrzański Feliks, właściciel dóbr.
9. Turnau Ludwik, b. radca Magistratu.
10. Skirliński Jan, właściciel dóbr i prezes Tow. im. Kościuszki.
11. Rudnicki Józef, kupiec i obywatel.
12. Reich Leopold, właściciel realności i radca handlowy.
13. Kwiatkowski Jan, obywatel i radca miejski.
14. Fischer Jan, kupiec i obywatel.
15. Zajączkowski Władysław, kupiec i obywatel.
16. Pawlikowski Mieczysław, literat, właściciel dóbr.
17. Dr. Propper Albert, adwokat krajowy i radca miejski.
18. Dr. Paszkowski Stanisław, lekarz i radca miejski.
19. Dr. Rosenblatt Józef, adw. kraj., prof. Uniw. i radca miejski.
20. Władysław hr. Zamoyski, właściciel dóbr Zakopane.
21. Wawel-Louis Józef, c. k. radca Dworu.

22. Zieleniewski Leon, obywatel m. Krakowa i właściciel fabryki.
23. Maurizio Jan, obywatel m. Krakowa.
24. Ripper Wilhelm, obywatel m. Krakowa.
25. Jawornicki Józef, kupiec i obywatel m. Krakowa.

Zmarli:

Tomkiewicz Woyneko Stanisław, artysta-malarz, zmarł d. 24 lutego 1896 r.

Członkowie wspierający i zwyczajni:

1. Adam Ernest, dr. praw.
2. Adam Gustaw, urzędnik Tow. ubezp.
3. Ajdukiewicz Bronisław, inspektor gorzelni.
4. Alberti Stanisław, chemik miejski.
5. Ambrożek Stanisław, majster kraw.
6. Anczyc Wacław, właśc. drukarni.
7. Andraszek Stanisław, prawnik.
8. Angelus Włodzimierz, kupiec.
9. Antoniewicz Woysym Bolesław, główny buchalter Banku galic.
10. Armatowicz Bolesław, jubiler.
11. Armółowicz Stanisław (senior), obyw.
12. Armółowicz Stanisł. (junior), rzeźnik.
13. Armółowicz Jan, urz. Banku kraj.
14. Armatys Stanisław, kupiec.
15. Asnyk Adam, poseł i literat.
16. Babecki Kajetan, wł. dobr.
17. Babirecki Jan, nauczyciel i obyw.
18. Baczyńska Modesta, obyw. ziemska.
19. Bajer Jan, tokarz.
20. Bałłaban Jakób, obywatel.
21. Bałuk Leon, piekarz.
22. Banaszkiewicz Jan, urzędnik Tow. wzaj. ubezp.
23. Dr. Bandrowski Ernest, prof., szk. przemysłowej.
24. Dr. Bandrowski Juliusz, lekarz.
25. Barabasz Stanisław, prof. szk. przem.
26. Barabasz Wiktor, dyrektor Tow. muzycznego.
27. Dr. Barański Lew, adj. sądu kraj. wyż.
28. Bartel Czesław, właś. realności.
29. Bartel Witold, prywatysta.
30. Bartelmus Ludwik, nadinż. kol. p.
31. Bartik Franciszek, pilnikarz.
32. Bartik Tomasz, pilnikarz.
33. Bartik Wacław, kupiec.
34. Bartmański Władysław, akademik.
35. Baum Kazimierz, kupiec.
36. Bauman Bolesław, urz. Tow. w. u.
37. Bażan Mieczysł., prakt. Tow. ubezp.
38. Bedrnik Wacław, prawnik.
39. Bełcikowski Karol.
40. Dr. Bełcikowski Stanisław, starszy radca, nacz. Expedyt. prok. skarbu.
41. Bełdowski Władysław.
42. Benaluk Józef, siodlarz.
43. Benedyktowicz Ludomir, art. malarz.
44. Dr. Benis Artur, adwokat krajowy.
45. Berezowski Tadeusz, medyk.
46 Bereźnicki Juliusz, dyrektor pow. Kasy Oszczędności.
47. Beringer Wandalin, budown., r. m.
48. Dr. Berson Seweryn, adwokat.
49. Dr. Bett Józef, kand. adw.
50. Bezeg Albin, nadzorca rzek.
51. Białkowski Mieczysław, urzęd. Mag.
52. Biasion Alfred, kupiec i obywatel.
53. Biborski Aleksander, budowniczy.
54. Dr. Bielański Gustaw, lekarz powiat.
55. Bielecki Zefiryn, urz. Tow. szt. pięk.
56. Bielikowicz Michał, właśc. realności.
57. Bilewski Władysław, kupiec.
58. Biliński Adam, urzęd. kasy oszczęd.
59. Birnbaum Juda, bankier i radca m.
60. Bischoff Otton, buchalter gazow. m.
61. Dr. Bobilewicz Adam, adwokat.
62. Bobowski Juliusz.
63. Bocheński Teofil, urzęd. kol. państ.
64. Bochwic Mira.
65. Boguński Władysław, obywatel.
66. Dr. Bohosiewicz Teodor, lekarz.
67. Bojarski Marceli, zegarmistrz.
68. Bolechowski Bolesław, sł. agronomii.
69. Borecki Józef, pomocnik handlowy.
70. Borkowski Emil, redaktor „Djabła".
71. Dr. Boroński Lesław, adwokat.
72. Borzencki Antoni, fotograf.
73. Dr. Borzewski Feliks, adw. w Wiel.
74. Boznański Adam, architekt.
75. Brand Pinkus, restaurator.
76. Broniowski Teofil, urz. Tow. ubezp.
77. Broniszewski Antoni, majster kam.

78. Dr. Browicz Tadeusz, lekarz, prof. Uniwersytetu.
79. Brzeski Wiktor, c. k. notar., wł. dóbr.
80. Brzostowski Michał, kupiec.
81. Buczek Józef, prawnik.
82. Buczkowski Adolf, adj. Magistratu.
83. Bujański W., obywatel i radca m.
84. Bujas Tomasz, budowniczy.
85. Dr. Buszek Jan, fizyk miejski.
86. Dr. Bystrzonowski Kazimierz, kandydat notaryalny.
87. **C**hachlowski Jan, rzeźnik.
88. Chełmoński Maksymilian, urzędnik techniczny.
89. Chitry Juliusz, radca sądu wyższ.
90. Chmielarczyk Edward, asyst. kasy k.
91. Chmielewski Szczęsny, prawnik
92. Chmurski Anastazy, chem. technolog.
93. Dr. Chmurski Serafin, adwokat.
94. Cholewicz Jan, fotograf.
95. Cholewicz Kazimierz, technik.
96. Chorąży Wincenty, drukarz.
97. Christ Gustaw, inżynier drogowy.
98. Chronowski Jaksa Eust., właściciel „Grand Hotelu".
99. Chwalibogowski Zygmunt, obywatel.
100. Chylewski Wiktor.
101. Ciechanowska Florentyna, obywat.
102. Ciechanowski Stefan, ukończ. sł. akad. handl.
103. Dr. Creizenach Wilhelm, profesor uniwersytetu.
104. Cwiklicer Ignacy, urz. Tow. ubezp.
105. Cybulski Łada Apolin., urz. Tow. ub.
106. Dr. Cybulski Napoleon, prof. uniw.
107. Cyfrowicz August, prawnik.
108. Dr. Cyfrowicz Leon, prof. uniw. Jag.
109. Cynk Floryan, prof. Szkoły szt. piek.
110. Czaplicki Karol, jubiler.
111. Czaplicki Stefan, rytownik.
112. Czapliński Stefan, fotograf-retuszer.
113. Czarnowski Zygmunt, inżyn. kol. p.
114. Czerny Henryk, wł. składu węgla.
115. Czerwiński Michał, handlowiec.
116. Czoponowski Izydor, obywatel.
117. Czubek Jan, profesor gimn.
118. Czużydło Franciszek, kupiec.
119. Czynciel Józef, obywatel.
120. Dr. **D**adlez Wilhelm, adwokat.
121. Danielak Michał, auskul. sądowy.
122. Dattner Maurycy, własc. dóbr.
123. Dawidowski Aleks., st. zarz. poczty.
124. Dąbrowski Tad., naucz. semin. męz.
125. Dec Walenty, nauczyciel muzyki.
126. Deisenberg Adam, medyk.
127. Demetrykiewicz Mieczysław, urzędnik Tow. ubezpieczeń.
128. Dębiński Szczęsny, dyr. bazaru kraj.
129. Długoszewski Stan., handlowiec.
130. Dr. Doboszyński Adam, adwokat.
131. Doening Henryk, prawnik.
132. Dolińska Zofia, żona prokuratora.
133. Doliński Maryan, medyk.
134. Dr. Domański Stanisł., prof. uniw.
135. Drake Franciszek, pyrotechnik.
136. Drozdowski Stanisław, fortepianista.
137. Drozdowski Stanisław, maj. murar.
138. Dundaczek Stanisława, naucz.
139. Dutkiewicz Józef, urz. Magistratu.
140 Dyduch Tomasz, słuchacz filozofii.
141. Dydusiak Franciszek, wł. skł. apt.
142. Dworzak Józef, nauczyciel.
143. **E**bert Fryderyk, pomocnik księg.
144. Ehrenberg Zyg., urz. Tow. wz. ub.
145. Dr. Eibenschütz Zygmunt, adwokat.
146. Eile Filip, kupiec.
147. Ekielski Władysław, architekt.
148. Eljasz Walery, artysta-malarz.
149. Eminowicz Winc., nacz. straży poż.
150. Erker Jan, kupiec.
151. Ertel Stefan, budowniczy.
152. **F**enz Wilhelm, kupiec.
153. Fiałek Władysław, felczer.
154. Figiel Henryk, fryzyer.
155. Filasiewicz Aleksander, inż. zast naczelnika ruchu kolei.
156. Dr. Filimowski Antoni, lekarz.
157. Filipek Stanisław, dyet. Tow. ubezp.
158. Filipkiewicz Ludw., wł. zakł. kraw.
159. Dr. Filipkiewicz Stefan, lekarz.
160. Filipkiewicz Zygmunt.
161. Filochowski Hipolit, urz. Tow. w. u.
162. Fischak Józef, handlowiec.
163. Fischer Władysław, kupiec i obyw.
164. Dr. Fischler Adolf, adwokat.
165. Florkiewicz Józef, malarz szyldów.
166. Folner Tadeusz, prawnik.
167. Fonferko Adam, medyk.
168. Frass Antoni, kupiec.
169. Freege Ludwik, własc. ogrodu.
170. Dr. Friedberg Gwido, depen. adw.
171. Fritsch Herman, kup. i radca miej.
172. Fuchs Edward, kupiec.
173. Fuglewicz Henryk, kupiec.
174. Dr. **G**abryszewski Antoni.
175. Gadomski Mikołaj, sub. handlowy.
176. Gadowski Jan, wł. fabr. introligat.
177. Gajewski Edmund, urz. Magistratu.
178. Gałek Leon, majster szewski.
179. Gałziński Kazimierz, adj. sądowy.
180. Garfein Salezy, drnd. praw.
181. Gaydzicz Teodor, urz. Tow. ubezp.
182. Gedziow Jan, majster ślusarski.
183. Gettlich Antoni, dyrektor szkoły wydziałowej żeńskiej.
184. Gędłek Aleksander, urz. Magistratu.

185. Gędzierski Stanisław, wł. cukierni.
186. Gędzierski Zygmunt, wł. realności.
187. Giermek Piotr, majster murarski.
188. Gliniecki Bolesław, kupiec.
189. Gloneczyk Józef, majster murarski.
190. Dr. Gluziński Tadeusz, adwokat.
191. Głowacki Franciszek, drukarz.
192. Goldman Józef, inżynier.
193. Goldstein Zygmunt, ajent handlowy.
194. Gołąb Mich., kasyer zakł. kred. ziem.
195. Gordaszewski Tomasz, medyk.
196. Gostyński Wład. Kazim., inspektor kolei państw.
197. Górecki Józef, naucz. szkoł. artyst.
198. Górka Ludwik, majster ślusarski.
199. Górski Franciszek, urz. Magistratu.
200. Dr. Górski Józef, przemysłowiec.
201. Grabowski Władysław, budowniczy.
202. Graczyński Stanisław, prawnik.
203. Graff Elżbieta.
204. Gralewski Eug., właśc. składu win.
205. Gramatyka Tomasz, majster ślus.
206. Grigar, kupiec i obywatel.
207. Grodzicki Stanisław.
208. Groele Adam, sekretarz Magistr.
209. Grolle Józef, urzędnik Banku kraj.
210. Dr. Gross Adolf, adwokat.
211. Gross Antoni, buchalter Magistr.
212. Gross Kazimierz, akad.
213. Gross Romuald, handlowiec.
214. Grottger Jarosław, refer. kolei pań.
215. Grudziński Ludwik, introligator.
216. Gruszczyński Zdzisław, drukarz.
217. Grzybowski Grzegorz, medyk.
218. Dr. Guńkiewicz Bronisław, adwokat.
219. Gustawicz Bron., prof. gimn.
220. Dr. Gwiazdomorski Jan, lekarz.
221. Habrzyk Andrzej, majster ślusarski.
222. Dr. Hajdukiewicz Jan, adwokat.
223. Halauskówna Joanna, nauczycielka.
224. Haller August, prawnik.
225. Halski Ludwik, kupiec.
226. Hałatkiewicz Władysław.
227. Hamuliński Edward, zarządca mag. cłowych.
228. Haniewski Konstanty, buchalter.
229. Hanusiak Władysław, prawnik.
230. Dr. Harajewicz Jan, lekarz.
231. Dr. Harajewicz Władysław, lekarz.
232. Hasmann Emma, córka kapitana.
233. Hechter Józef, restaurator.
234. Heggenberger Jacek, muzyk.
235. Heller Eugeniusz, aptekarz.
236. Herteux Aleksander, wł. realności.
237. Hinzinger Karol, sekretarz Magist.
238. Hochstim Jakób, bankier.
239. Hoffmann Antonina, artystka dram.
240. Hoffmann Henryk, urz. kasy oszczęd.
241. Hoffmann Teodor, technik.
242. Holik Anastazy, zegarmistrz.
243. Homolacs Stanisław, wł. dóbr.
244. Hopcas Józef, redaktor „Czasu".
245. Dr. Horain Paweł.
246. Dr. Horowitz Leon, adwokat.
247. Dr. Hryniewiecki Jan.
248. Dr. Hubaczek Eugeniusz, adwokat.
249. Hubert Stanisław, prawnik.
250. Dr. Ichheiser Michał, adwokat.
251. Immerglück Jan, kupiec.
252. Jabłoński Tomasz, emer. poborca skarbowy.
253. Jabłrzykowski Zyg., wł. dóbr Ujazd.
254. Jachimowicz Stanisław, malarz.
255. Jachimowicz Aleks., urzędnik Tow. kred. rękodzielników i przemysł.
256. Jachimski Jan, kupiec.
257. Jagielski Karol, kond. kolei państw.
258. Jahoda Robert, introligator.
259. Dr. Jakubowski Leon Maciej, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
260. Janowski Stanisław, artysta-malarz.
261. Jarczewski Kazimierz, handlowiec.
262. Jarocki Maryan, naczelnik warsztatów kolejowych.
263. Jarosz Emil Edward, handlowiec.
264. Jaroszewski Aleksander, oficyał sądu wyższego.
265. Jasiński Józef, medyk.
266. Jasiński Józef, prof. prywatny.
267. Dr. Jastrzębski Aleksander, asyst. kliniki chirurgicznej.
268. Dr. Jastrzębski Jan, prakt. sądow.
269. Jawłowski Tadeusz.
270. Jaworski Mieczysław.
271. Jaworski Zygmunt, słuch. filozofii.
272. Jaworski Lubicz Marceli, starszy oficyał cłowy.
273. Jenicz Wiktor, sł. filozofii.
274. Dr. Jeż Walenty, asystent kliniki.
275. Jonasek Franciszek.
276. Jorasz Wincenty, kontrolor poczty i właśc. realności.
277. Dr. Jordan Henryk, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
278. Josse Alfred, prawnik.
279. Dr. Josse Jan Eugeniusz, lekarz.
280. Jugendfein Adolf, właśc. realn.
281. Jurystowski Tadeusz, pomoc. księg.
282. Jüttner Maryan, radca Policyi.
283. Kaczyński Leon, inż. kolei państw.
284. Dr. Kaden Gustaw, koncyp. adw.
285. Kaden Ludw., przedsięb. bud. wodn.
286. Kadlewicz Karol, urz. Kasy Oszcz.
287. Kadula Tadeusz.
288. Kapała Władysław, subjekt handl.
289. Kaparski Teofil, właśc. piekarni.

290. Karaś Michał, kupiec.
291. Karliński Stanisław, włašc. handlu.
292. Karmański Józef, artysta-malarz.
293. Karnasiewicz Tom., majster stolar.
294. Karpiński Franciszek, kand. notar.
295. Karwowski Stanisław, medyk.
296. Kaspar Józef, kupiec.
297. Dr. Kasparek Henryk, kand. adw.
298. Dr. Kasparek Julian, lekarz.
299. Dr. Kastory Władysław, adwokat.
300. Katzner Maksymilian, buchalter.
301. Kazrlik Mieczysław, Drnd. medyc.
302. Kempf Zygmunt, urz. Tow. ubezp.
303. Dr. Kępiński Stanisław, prof. gim.
304. Kieszkowski Czesław, naczel. działu ubezp. na życie.
305. Kirkor Michał, medyk.
306. Kirschner Lazar, majster krawiec.
307. Klein Wiktor, właśc. hotelu.
308. Kleinberger Władysław, technik.
309. Kleitz Eugeniusz, obywatel.
310. Klimek Edmund, kupiec.
311. Klobassa-Zrencki Karol, akademik.
312. Kłębkowski Zygmunt, prawnik.
313. Kłosowski Aleksander, kasyer Mag.
314. Knapiński Ludwik, fabr. narz. chir.
315. Knaus Karol, architekt.
316. Kohlmann Tomasz, architekt.
317. Dr. Kohn Maksymilian, lekarz.
318. Kolloros Albin, wł. brow. w Skawinie.
319. Komoniewski Sew., pomoc. księg.
320. Kondolewicz Wincenty, cukiernik.
321. Konopiński Michał, red. „N. Refor."
322. Konopka Ksawery, właściciel dóbr, prezes Tow. weteranów 1831 r.
323. Kopacz Stanisław, drukarz.
324. Kopczyński Wład., urz. kolei państ.
325. Dr. Kopff Józef, adwokat.
326. Korbel Adolf, inżynier kolei państ.
327. Korczyński Edward, prawnik.
328. Dr. Korczyński Ludomir, asyst. kl.
329. Kornicki Michał, kand. adw.
330. Korytowski Mora Adam, pełnomocnik Towarz. ubezp. „Janus".
331. Korytowski Mora Zygm., mag. farm.
332. Dr. Kosiński Leopold, lekarz szp. św. Ludwika.
333. Kossak Juliusz, art.-malarz, prezes Koła literackiego.
334. Kostanecki Józef, technik.
335. Kosterkiewicz Anatol Maryan, zarządca drukarni uniwersyteckiej.
336. Kościelecki Sylweryusz, retuszer.
337. Kotarski Przemysł., dyr. Tow. Zal.
338. Kosz Teodor, akademik.
339. Kovats Jan, starszy komisarz straży skarbowej.
340. Kowalczyk Władysław, prywatysta.
341. Kowalski Michał, majst. krawiecki.
342. Kowalski Zygmunt, dyrektor Kasy Oszczędności.
343. Dr. Koy Michał, adwokat.
344. Kozik Edw., wł. real. i majst. murar.
345. Kozłowski Piotr, architekt.
346. Köhle Piotr, maszynista kolei państ.
347. Krajewski Ign., pob. akcyzy miejsk.
348. Kraiński Kazimierz, cukiernik.
349. Kraskowski Jerzy, obyw. ziemski.
350. Dr. Krassowski Stanisław, lekarz.
351. Krause Bronisław, likw. Tow. w. u.
352. Krauss Józef, kupiec.
353. Dr. Krobicki Henryk, wł. dóbr.
354. Kroebl Franc., szef biura Tow. wz. u.
355. Krumłowski Jan, radca skarbowy.
356. Dr. Kryński Leon, asyst klin. chir.
357. Krzykowski Julian, prawnik.
358. Krzyżanowski Stanisław, księgarz.
359. Kubalski Edward, prawnik.
360. Kucharski Marc. Jan, prakt. budow.
361. Ks. Kufel Józef, prb. w Bierzanowie.
362. Kulesza Józef, kamieniarz.
363. Kulikiewicz Franc., rękawicznik.
364. Dr. Kuliński Zygmunt.
365. Kulkiewicz Piotr, fotograf.
366. Kułakowski Stanisław, inż. kol. p.
367. Kułakowski Teodor, inspektor ekonomatu miejskiego.
368. Kunz Karol, profesor.
369. Kunze Antoni, handlowiec.
370. Kurek Stanisław, tapicer.
371. Kurkiewicz (Świątek) Anna, właścicielka handlu wędlin.
372. Kurkiewicz Leon, inżynier.
373. Kusz Marceli, reprez. rafin. nafty.
374. Kwiatkowski Jan, prawnik.
375. Kwiatkowski Stanisław, buchalter.
376. Laberschek Herman, wł. cukierni.
377. Lachner Fryderyk, prof. szk. przem.
378. Lachowski Konstanty, przemysłow.
379. Lazarewicz Tad., urz. Tow. w. ub.
380. Lebensztein Jan, wł. fabr. muszt.
381. Lechner Franc., urz. kolei państw.
382. Leszczyński Konstanty, handlowiec.
383. Dr. Lewandowski Ludomir.
384. Lewandowski Zygmunt, prawnik.
385. Dr. Adam br. Lewartowski, adw.
386. Lewiak Stanisław, wł. fabryki.
387. Lewicki Filomen.
388. Dr. Lgocki Henryk, wł. realności.
389. Liebling Maurycy, wł. skł. drzewa.
390. Lipczyński Józef, maj. krawiecki.
391. Lipiński Mieczysław, kupiec.
392. Lipka Jan, c. k. radca apelacyjny.
393. Lippel Gustaw, medyk.
394. Lippoman Jan Alfons, redaktor „Tygod. rolnicz.," i właśc. dóbr.

395. Lipowski Stefan, urzędnik Mag.
396. Lisowski Agenor, zastępca firmy Jara-Jakubowski.
397. Lisowski Grzegórz, kand. notar.
398. Dr. Lisowski Władysław, adwokat.
399. Lissak Franciszek, majster kraw.
400. Loebenstein Bertold, urz. kol. pań.
401. Lord Ludwik Leopold, wł. składu maszyn.
402. Lorie Henryk, handel mater. bud.
403. Lubański Franciszek, rękawicznik.
404. Łapiński Jan, inżynier i wł. real.
405. Dr. Ławrowski Roman, adwokat.
406. Dr. Łazarski Józef, prof. un. Jag.
407. Łokietek Józ., redaktor „N. Refor."
408. Łomnicki Jarosław, asystent zoologii uniw. Jagiellońskiego.
409. Łosik Roman. tapicer.
410. Hr. Łubieńska Jadwiga, ob. ziem.
411. Hr. Łubieński Tadeusz, prawnik.
412. Łuczków Jan, drukarz.
413. Łukasiewicz Wład., adj. kol. państ.
414. Łukaszewski Stanisław, prawnik.
415. Łuszczkiewicz Marek, akademik.
416. Łuszczkiewicz Michał, kand. adw.
417. Macha Franciszek, aplikant szpitala św. Łazarza.
418. Macharski Franciszek, kupiec.
419. Machniewicz Fran., artysta-malarz.
420. Majewski Kaz. Winc., akademik.
421. Majewski Stanisław, restaurator.
422. Makomaski Ignacy, urz. gazow. m.
423. Malecki Bron., inspek. ogrod. miej.
424. Malecki Ludw. Filip, urz. Tow. ub.
425. Mańkowski Bolesław.
426. Mańkowski Henryk, medyk.
427. Dr. Marcisiewicz Feliks, lekarz.
428. Marciszewski Józef, inż. kol. państw.
429. Markiewicz Antoni, majster szews.
430. Markiewicz Bronisław, prawnik.
431. Markiewicz Idzi, prawnik.
432. Dr. Markiewicz Wład., adwokat.
433. Markus Karol, majster blacharski.
434. Marynowski Ludwik, wł. skł. piwa.
435. Masłowski Kazimierz, cukiernik.
436. Matejko Tadeusz, artysta-malarz.
437. Matusiński Jacek, budow., radca m.
438. Matuszewski Henryk, dentysta.
439. Matuszyński Stanisław, zegarmistrz.
440. Maurizio Gustaw, cukiernik.
441. Mayer Antoni, dependent notar.
442. Mayer Michał, oficyał pocztowy.
443. Mazurkiewicz Jan, medyk.
444. Meissner Adolf, fabrykant powozów.
445. Mendelsburg Albert, bankier, r. m.
446. Męcki Michał, restaurator.
447. Miarczyński Ignacy, budowniczy.
448. Michalke Jan, asyst. kolei państw.
449. Michalski Stanisław, nauczyciel.
450. Miciński Wacław, litograf.
451. Miczke Antoni, urz. Magistratu.
452. Mien Juliusz, własc. zakładu fotogr.
453. Dr. hr. Mieroszowski Jan, adj. sąd.
454. Mięsowicz Erwin, medyk.
455. Mikołajski Zygm., właśc. realności i majster tokarski.
456. Mikulski Stefan, prakt. szpitala św. Łazarza.
457. Mikuła Jan, wł. realności.
459. Miłasiński Józef, majster murarski.
458. Miłkowski Stanisław, literat.
460. Dr. Miłkowski Wład., wł. księgar.
461. Mineyko Władysław, agronom.
462. Misiąg Wojciech, pomoc. handlowy.
463. Miszkiewicz Wiktor, urz. Banku gal.
464. Moczydłowski Apolinary, jubiler.
465. Molecki Jan, maszynista drukarni.
466. Dr. Molicki Antoni, urz. Tow. w. u.
467. Mossoczy Franciszek, przedsięb.
468. Mossoczy Stanisław, medyk.
469. Muranyi Leonard, właściciel fabryki stolarskiej.
470. Murdzyński Jan, oficyał policyi.
471. Muszyńska Ludwika, prakt. na kursach robót.
472. Müller Bronisław, budowniczy.
473. Müller Józef, asyst. pocztowy.
474. Münnich Leopold, urz. Magistratu.
475. Münnich Władysław, prokur. państ.
476. Mydlarski Tadeusz, inż. kol. Ferdyn.
477. Nachtlicht Juliusz, buchalter.
478. Nemetz Henryk, wł. składu maszyn.
479. Neuchoff Władysław, medyk.
480. Neuwerth Stanisław, kupiec.
481. Niedziałkowski Janusz, b. dyr. bud.
432. Niedzielski Zygmunt, majst. kom.
483. Niedźwiedzki Józef, budowniczy.
484. Niemczewski Franciszek, notaryusz.
485. Niepielski Stanisław, organista.
486. Niesiołowski Kazimierz, obywatel.
487. Niewiarowski Wład., ajent. Tow. u.
488. Nowaczyński Teodor. handlowiec.
489. Nowak Franciszek, prawnik.
490. Nowak Józef, wł. zakł. fryzyersk.
491. Dr. Nowak Juliusz, asyst. uniw.
492. Nowak Ludwik, drukarz.
493. Nowicki Stan., dyetar. Magistratu.
494. Nowiński Antoni, właśc. fabryki.
495. Nowiński Bronisław, prawnik.
496. Nycz Ignacy, prawnik.
497. Nycz Karol, emerytowany zarządca szpitala św. Łazarza.
498. Nycz Stanisław, prawnik.
499. Dr. Obaliński Alfred, prof. uniw.
500. Odrzywolski Sławomir, architekt i prof. szkoły przemysłowej.

501. Odrzywolski Walery, rządca dóbr.
502. Okoński Tadeusz, drukarz.
503. Olmiński Ludwik, subjekt handl.
504. Opolski Jan, medyk.
505. Oraczewski Tomasz, budowniczy.
506. Orłowski Jan.
507. Otto Karol, właściciel fabryki.
508. Owsiak Stefan, drukarz.
509. Ożga Stanisław, technik.
510. Dr. Ożóg Kazimierz, sekr. kol. państ.
511, Paczosa Franciszek, filozof.
512. Panczakiewicz Ludwik, asyst. bud.
513. Papée Maks., weterynarz Magistr.
514. Pardalewicz Stanisław, drukarz.
515. Dr. Pareński Stanisław, profesor uniw. Jagiell., radca miejski.
516. Pawlica Jan, prof. gimn.
517. Pawłowski Kazimierz.
518. Peszkowski Ludwik, nauczyciel.
519. Piasecki Eugeniusz, medyk.
520. Piasecki Feliks Walezy.
521. Dr. Pieniążek Karol, adwokat, I-szy wice-prezydent miasta.
522. Dr. Pieniążek Przemysław, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
523. Pieniążek Odrowąż Czesław, prof. wyż. szkoły realnej.
524. Pieniążek Odrowąż Stanisław, urz. Tow. ubezp.
525. Pieniążek Wacław, szklarz i obyw.
526. Pietrzykowski Karol, asyst. poczt.
527. Pilc Józef, magister farmacyi.
528. Pinkalski Wincenty, majst. blach.
529 Piotrowski Antoni, art. malarz.
530. Piotrowski Teofil, akademik.
531. Piszczek Kazimierz, tapicer.
532. Piwowarski Wincenty, studniarz.
533. Piwowoński Stanisław, kierownik fabryki wyrobów papieru.
534. Plesnar Ignacy, maj. slus., wł. real.
535. Płatek Julian, inżynier, wł real.
536. Pochwalski Józef Bogumił, urzęd. Tow. ubezp.
537. Podczadzki Antoni, adj. kol. państ.
538. Pokorny Józef, adj. kolei państw.
539. Policzkiewicz Maryan, drukarz.
540. Porębski August, kupiec.
541. Porębski Michał, handlowiec.
542. Potrzebiński Bron., podmajst. ciesiel.
543. Praszkiewicz Juliusz, ślusarz.
544. Prokesz Władysław, literat.
545. Promiński Jan Maryan, agronom.
546. Pruszyński Aureliusz, litograf.
547. Prysak Bolesław, akademik.
548. Prysak Piotr, prof. Semin. żeńsk.
549. Przeworski Juliusz, obyw., rad. m.
550. Przeworski Zygmunt, syn obywat.
551. Przyjemski Stefan, masarz, wł. real.
552. Ptaś Józef, c. k. auskultant sądow.
553. Pyrzowski Leopold, urz. sądowy.
554. Pytlarski Stanisław, technik.
555. Raczyński Adam, medyk.
556. Raczyński August, bankier.
557. Dr. Raczyński Jan, asyst. kliniki.
558. Radomski Franciszek, mechanik.
559. Radoń Karol, urz. kasy miejskiej.
560. Dr. Rajewski Jan, prof. szk. przem.
561. Ramza Jacek, podinspektor ekonomatu miejskiego.
562. Rapalski Henryk, urz. fabr. Braci Muranyi.
563. Rappaport Edmund, prawnik.
564. Rasp Aleksander, prawnik.
565. Rausch Ludwik, lakiernik.
566. Rayal Ignacy, kupiec i obywatel.
567. Redyk Wiktor, wł. apteki, r. miej.
568. Rehman Stanisław, obyw. radca m.
569. Reim Gustaw, kupiec.
570. Reindl Wacław, urz. Star. górn.
571. Reiner Eugeniusz, właśc. handlu.
572. Repetowski Piotr, introligator.
573. Dr. Rettinger Józef, adw., rad. m.
574. Dr. Rękiewicz Józef, kom. polic.
575. Rischka Emil, architekt.
576. Ritterschild Włodzimierz, urzędnik Tow. wzajemnego kredytu
577. Ritterschild Zdzisław, urz. Tow. u.
578. Rogalski Karol, fryzyer.
579. Rogosz Józef, redaktor „Głosu narodu“ i obywatel ziemski.
580. Rotter Jan, dyrektor szkoły przemysłowej, radca miejski, poseł.
581. Rożański Włodzimierz, wł. dóbr.
582. Rożnowski Stanisław, właściciel realności i fabryki mydła.
583. Ruciński Szczęsny, farmaceuta, naczelnik „Sokoła“.
584. Rudolphi Karol, notaryusz.
585. Rupniewski Juliusz, subjekt handl.
586. Rząca Karol, obywatel, rad. miej.
587. Rzymkowski Feliks, prawnik.
588. Salamońska Emilia, wł. zakł. muz.
589. Salb Norbert, litograf.
590. Saller Alfred, urzędnik kolei państ.
591. Salwach Kazimierz, handlowiec.
592. Sapalski Władysław, urzędnik Towarzystwa wzaj. ubezp.
593. Sare Józef, nadinżyn. Starostwa.
594. Saski Sylweryusz, artysta-malarz.
595. Satalecki Stanisław, handlowiec.
596. Satalecki Wincenty, masarz.
597. Schlang Józef, kupiec, właśc real.
598. Schneider Jan, właśc. realności.
599. Schneider Józef, prawnik.
600. Dr. Schneider Ludwik, lekarz.
601. Schoen Adolf, właściciel dóbr.

602. Dr. Schoen Henryk, adwokat.
603. Schramm Karol, introligator.
604 Schrenk I., krawiec.
605. Dr. Schwarz Emil, adwokat.
606 Schwarz Henryk, kupiec.
607. Schweitzer Stanisław, drukarz.
608. Sebald Józef, fotograf.
609. Seeling Saulenfels Ferdynand, agr.
610. Seidl Wilhelm, sekret. Rady Sadu krajowego.
611. Dr. Seinfeld Herman, adwokat.
612. Sidorowicz Kazim.
613. Siedlecki Kazimierz, urz. tech. Mag.
614. Sielski Stanisław, drukarz.
615. Sikora Emil, prawnik.
616. Siliwanowicz Kazimierz, medyk.
617. Sippel Ludwik, nadzor. rzek przy Starostwie.
618. Siwek Józef, przedsiębiorca.
619. Siwiński Juliusz, zarz. cmentarza.
620. Skalski Zenon, kupiec.
621. Hr. Skarbek Romuald, prawnik.
622. Skaza Ludwik, pomocnik księgar.
623. Skórczewski Adolf, kupiec.
624. Dr. Skórczewski Bolesław.
625. Skrzyńska Teofila.
626. Slaski Bronisław, urz. Banku kraj.
627. Slatowski Wład., urz. gazowni m.
628 Sleczkowski Pobój Józef, aptekarz.
629. Dr. Śliwiński Michał, lekarz i obyw.
630. Sławieński Karol, majster murarski i właśc. realności.
631. Dr. Służewski Kazim., lekarz.
632. Służewski Stanisław, prakt. Tow. ub.
633. Smidowicz Eugeniusz, kupiec.
634. Smigielski Walery.
635. Dr. Smolarski Kazim., adwokat.
636. Sobolewski Ignacy, kupiec.
637. Soczek Henryk, tokarz.
638. Dr. Sokołowski August, poseł do Rady państwa i prof. gimn.
639 Sokołowski Tadeusz, medyk.
640. Solecki Ostoja Stan.
641. Soswiński Alfons.
642. Soswiński Stanisław, buchalter.
643. Spiss Józef, inspektor szkół.
644. Sporn Karol artysta-malarz.
645. Stachiewicz Piotr, artysta-malarz.
646. Stasiński Ludwik, majst. stolarski.
647. Staszczyk Jan, inspektor akcyzy m.
648. Stattmüller Karol, prof. szk. przem.
649. Stein Artur, kasyer Banku hipot.
650. Steingraber Gustaw, prof. wyższej szkoły realnej.
651. Stępiński Józef, brandm. str. pożar.
652. Stockmar Ernest (senior), aptekarz, radca miejski.
653. Stoliński Ludwik, majster stolarski.
654. Stolzman Stefan, urz. Tow. ubezp.
655 Dr. Stopczański Aleks., prof. uniw.
656. Strożyński Antoni, maszynista kol.
657. Styczeń Stanisław, prawnik.
658. Stypkowski Michał, elew budown.
659. Suchodolski Adam, introligator.
660. Suchoń Józef, kancelista policyi.
661. Dr. Suesser Ignacy, depend. adw.
662. Sulikowski Stan. Sławom., wł. real.
663. Sulisławski Romuald, urz. poczt.
664. Sumiński Józef Gabryel, obywatel.
665. Supiński Leopold Paweł, prawnik.
666. Suski Wiktor, kupiec.
667. Świderski Adam Świdrygiełło, urzędnik Tow. wzaj. ubezp.
668. Swierczyński Kazimierz, urz. kol.
669. Dr. Świtalski Ludwik, lekarz.
670. Swolkien Wład., nadkom. policyi.
671. Sygietyński Jan, mag. farmacyi.
672. Sylwanowicz Kazimierz, medyk.
673. Dr. Szaflarski Jan, adwokat.
674. Szafrański Aleksander, właściciel realn. i zakładu pogrzebowego.
675. Szajer Władysław, prawnik.
676. Szawłowski Romuald, prawnik.
677. Szczepański Juliusz, urzędnik szpitala św. Łazarza.
678. Szczurkowski Jan, majst. ślusarski.
679. Szklarski Andrzej, siodlarz.
680. Sznajdrowicz Wojciech, kuśnierz.
681. Szałajski Jan, oficyał poczt.
682. Szpakowski Witalis, obyw., rad. m.
683. Dr. Szujski Władysław.
684. Szumborski Kazimierz, filozof.
685. Szumski Kazimierz, urzędnik Banku hipotecznego.
686. Szurek Jan, prawnik.
687. Szyjewski Andrzej, dyrektor drukarni Związkowej.
688. Szymczykiewicz Seb., majster ślusarski i obywatel.
689. Szymczykiewicz Zygmunt, obwatel i majster ślusarski.
690. Dr. Szymkiewicz Kazimierz, lekarz.
691. Talowski Teodor, architekt.
692. Tałasiewicz Erazm, radca apelac.
693. Taniewski Aleksander, były podpułkownik wojsk rosyjskich.
694. Tarnawski Maryan, pomoc. handl.
695. Tlachna Tadeusz, inż. kolei państw.
696. Dr. Tokarski Stanisław, lekarz.
697. Tomaszewski Antoni, majst. malar.
698. Dr. Tomaszewski Franciszek, prof. gimnaz. św. Anny.
699. Trembicki Hipolit, medyk.
700. Tuch Antoni, malarz.
701. Turnau Karol Henryk, drnd med.
702. Turnau Maryan, abituryent.

703. Turliński Ferdynand, restaurator.
704. Turski Wład., inż. Wydziału kraj.
705. Tyburski Józef, urz. cłowy.
706. Uderski Edward, inżynier, b. poseł na Sejm krajowy.
707. Dr. Ujejski Mieczysław, ausk. sąd.
708. Uzarski Ksawery, kasyer Kasy oszcz.
709. Uziębło Jan, obyw. w Trzebini.
710. du Vall Władysław, inż. kol. państ.
711. Vogel Aloizy, mechanik.
712. Wachtel Henryk, radca górniczy.
713. Wachtel Wilhelm, ucz. szk. sztuk pięknych.
714. Wadowski Stefan, akademik.
715. Wajgiel Eugeniusz, medyk.
716. Wakulski, snycerz.
717. Waligóra Jan, prawnik.
718. Walkowski Jan, drnd medycyny.
719. Walter Henryk, radca górniczy.
720. Walz Ferd., dyrektor szkoły jazdy konnej.
721. Wańkowicz Czesław, medyk.
722. Warzeszkiewicz Kazim., prawnik.
723. Wasiewicz Zygmunt, prawnik.
724. Waszkiewicz Jan, ucz. szk. szt. p.
725. Waśkowski Piotr, obywatel.
726. Wątorski Jan, właściciel piekarni.
727. Wdowiszewski Wincenty, inspektor budownictwa miejskiego.
728. Weis Aleksander, prof. gimnastyki.
729. Wentzel Konrad, kupiec, rad. miej.
730. Wesper Aleksander, prawnik.
731. Dr. Wędrychowski Wład., adwokat.
732. Wieczorkowski Leon, tapicer.
733. Dr. Wielochowski Józef, dep. adw.
734. Wierzbicki Tadeusz, prawnik.
735. Wilczyński Ludwik, medyk.
736. Winkowski Józef, profesor gimn.
737. Winterowski Leonard, ucz. szkoły sztuk pięknych.
738. Wiskida Stanisław, fryzyer.
739. Wisłocki Piotr, farmaceuta.
740. Wiszniewski Jakób, wł. drogueryi.
741. Wiszniewski Konst. własc. apteki
742. Wiśniewski Fel., dzierżawca Szczawnicy.
743. Wiśniowski Józef, urz. Magistratu.
744. Dr. Wittig Witold, auskultant sąd.
745. Włodarczyk Władysław
746. Włodzimirski Alfred, porucz. rezer.
747. Wojciechowski Ignacy, kupiec.
748. Wojciechowski Władysław, jubiler.
749. Wojtasiewicz Kaz., majst. szewski.
750. Wojtych Felicyan, rytownik.
751. Wolff Eugeniusz, prawnik.
752. Wójcicki Franciszek, restaurator.
753. Wójcikiewicz Ignacy, kupiec.
754. Wójcikiewicz Stanisław Józef, właściciel miodosytni.
755. Wróblewski Władysław, prawnik
756. Wyrobek Zygmunt, medyk.
757. Zabłotny Marcin, kupiec.
758. Zachemski Jakób, filozof.
759. Zakaszewski Witold, medyk.
760. Zajączkowski Kazimierz, kupiec.
761. Zajdzikowski Tadeusz, szklarz.
762. Zakrzeński Stefan, obywatel.
763. Zalewski Witold, akademik.
764. Zamorski Bolesław, technik.
765. Zaremba Karol, architekt, radca m.
766. Dr. Zarewicz Aleksander, prymarysz szpitala św. Łazarza, docent uniw. Jagiellońskiego.
767. Zawiłowski Ludw., radca miejski.
768. Zelek Józef, adjunkt sądowy.
769. Zenowicz Aleksander, obywatel.
770. Zenowicz Franc., maszyn. kol. państ.
771. Zgud Klemens.
772. Zieleniewski Edward, inżynier.
773. Zieliński, optyk.
774. Zieliński Bolesław, majster ciesiel.
775. Zieliński Franciszek, oficyalista.
776. Zieliński Stanisław, drukarz.
777. Ziemliński Stanisław, handlowiec.
778. Zimler Jan, kupiec.
779. Zmigród Bolesław, medyk.
780. Zwoliński Antoni, adj. podatkowy.
781. Zwoliński Józef, urz. kolei państw.
782. Zwoliński Leonard, wł. księgarni.
783. Zychlewicz Leon, asyst. szk. przem.
784. Żeglikowski Jan, wł. realn.
785. Żółtowski Ignacy, obywatel.
786. Dr. Żórawski Kazimierz, prof. Un.

Na początku roku 1896 przybyli nowi członkowie:

1. Baczyński Władysław, urz. kolei państw.
2. Bartik Aleksander, akademik.
3. Burnatowicz Stanisław, zegarmistrz.
4. Breyer Stanisław, medyk.
5. Cieśla Eugeniusz, urz. Banku gal. dla handlu i przemysłu.
6. Dr. Czemeryński Władysław, lekarz.
7, Długoszewski Jan, prawnik.
8. Engl Edward, c. k. star. zarz. poczt.
9. Fleischmann Franc., adj. kol. państ.
10. Głębski Kazimierz.
11. Głowacki Józef, prakt. szpitala św. Łazarza.

12. Hummel Henryk, pomocnik księg.
13. Jędrzejkowski Wojciech.
14. Kapellner Maurycy, medyk.
15. Kirkor Dymitr, medyk.
16. Kluger Bolesław, obywatel.
17. Knapówna Julia, prywatystka.
18. Kolbe Wacław, prywatysta.
19. Dr. Kostkiewicz Zygmunt, kand. adwokacki.
20. Król Ignacy, sł. filozofii.
21. Dr. Krygowski Stanisław, kan. adw.
22. Kühnel Wacław, technik.
23. Małuszewski Stanisław, subj. cuk.
24. Maniszewski Jan, pomocnik księg.
25. Mazaraki Jan, abituryent.
26. Miśko Floryan, prawnik.
27. Nowak Kasper, prawnik.
28. Piwowarski Antoni, pomoc. księg.
29. Pruszyński Szymon Faustyn, adj. budownictwa.
30. Przeszowski Kazimierz, pom. handl.
31. Redyk Leon, farmaceuta.
32. Dr. Rutkowski Leon, lekarz.
33. Rzepecki Michał, prawnik.
34. Sentyrz Michał, c. k. asyst. cłowy.
35. Sieczkowska Anna, obywatelka.
36. Sousedik Karol, przemysłowiec.
37. Szczepański Kazimierz, prawnik.
38. Szczurkowski Kazimierz, prawnik.
39. Szymkiewicz Stefan, urz. Magistr.
40. Włodzimirski Karol, wł. fabryk.
41. Zatorski Jan, właściciel realności.
42. Zgierczyński Stanisław, ucz. kursu handlowego.